

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра туризму та рекреації

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

Проектування військово-патріотичного фестивалю у
туристичній дестинації «Дубно»

Студента 2 курсу, 13 групи,
освітнього ступеня «магістр»,
спеціальності 242 «Туризм»,
спеціалізації «Міжнародний
event менеджмент в туризмі»

Васюри Ірини Сергіївни

Науковий керівник
науковий ступінь,
вчене звання

к.геогр.н., доц. Мазурець Роман Русланович

Гарант освітньої програми
науковий ступінь,
вчене звання

Київ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЕКТУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ У ТУРИСТИЧНІЙ ДЕСТИНАЦІЇ	5
1.1. Сутність та наукові засади військово-патріотичного фестивалю та його значення у розвитку туристичних destinations	5
1.2. Методологія проектування військово-патріотичного фестивалю у туристичній destinations	13
Висновки до розділу 1	20
РОЗДІЛ 2. ПЕРЕДУМОВИ ПРОЕКТУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ У ТУРИСТИЧНІЙ ДЕСТИНАЦІЇ «ДУБНО»	21
2.1. Івентивний потенціал туристичної destinations «Дубно»	21
2.2. Маркетингові дослідження ринку івентів у туристичній destinations «Дубно»	30
2.3. Стейкхолдери івентів на території міста Дубно	36
Висновки до розділу 2	42
РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ У ТУРИСТИЧНІЙ ДЕСТИНАЦІЇ «ДУБНО»	44
3.1. Розроблення проекту військово-патріотичного фестивалю у туристичній destinations «Дубно»	44
3.2. Механізми просування військово-патріотичного фестивалю на ринку івентивного туризму	59
3.3. Ефективність реалізації військово-патріотичного фестивалю у туристичній destinations «Дубно» на ринку івентивного туризму	64
Висновки до розділу 3	66
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	74

ВСТУП

Актуальність дослідження. Останнім часом в Україні відбуваються ідеологічні, політичні та культурні зміни. Анексія територій, загроза незалежності країни та великі людські втрати, викликали створення потужних волонтерських та ветеранських рухів. Ці події змінюють світогляд і духовність пересічних громадян, сприяють усвідомленню своєї національної ідентичності. Тому нагальною потребою суспільства є проведення військово-патріотичних фестивалів для посилення патріотизму, виховання молоді, підвищення престижу військової служби, відтворення історичних подій, пов'язаних з історією боротьби за незалежність України, відновлення та збереження національної пам'яті. Військово-патріотичний фестиваль – це спеціально підготовлений захід, який ґрунтується на чотирьох складових ландшафт-традиції-ідеологія-дозвілля. Однак створення та організація подібних заходів не достатньо вивчено, тому потребує обґрунтованого дослідження.

Аналіз останніх наукових публікацій. Теоретичні основи фестивального, культурно-пізнавального та подієвого туризму розглянуто в працях А.В. Бабкіна [61], М. Шведа [67], Любіцевої [36], О. Бейдика [11], М. Мальської [37], С. Кравцов [32].

Діагностика та основні етапи фестивального процесу розкрито в дослідженнях О. Дьячкової [16], О. Зінкевич [27], Л. Кияновської [30] та ін.

Патріотична ідеологія, роль Батьківщини та рідної мови у житті людини висвітлена в творах українських філософів: Т. Шевченко [69], І. Франко [71], Г. Сковороди [59], П. Юркевича [73].

Теоретичний аспект патріотичного виховання досліджували відомі українські педагоги минулого та сучасності: Ж.З. Денисюк [19], М. Шевченко [68], І. Бех [54], Г. Ващенко [13], Н.В. Хазратової [70], В. Кульчицький [34] та ін.

Метою роботи є дослідження проектування та формування теоретичних засад військово-патріотичних фестивалей. Досягнення мети роботи передбачає вирішення таких завдань:

- дослідити теоретичні підходи у трактуванні фестивального туризму та його класифікації;
- дослідити закордонний та український досвід організації фестивального туризму;
- з'ясувати методіку проектування військово-патріотичних фестивалів, встановити коло чинників, які впливають на їх ефективність;
- проаналізувати туристичну дестинацію «Дубно» та які фактори впливають на її розвиток;
- проаналізувати особливості маркетингової діяльності для туристичної дестинації «Дубно»;
- розробити військово – патріотичний фестиваль в межах туристичної дестинації «Дубно» для отримання соціального ефекту;
- розробити цільовий тур в межах фестивальних заходів для отримання економічного ефекту.

Об'єктом дослідження виступає процес проектування та планування військово-патріотичного фестивалю у туристичній дестинації.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади проектування та планування військово-патріотичних фестивалів у туристичних дестинаціях.

Одержані висновки та їх новизна: Наукова новизна дипломної магістерської роботи полягає у дослідженні теоретико-методичних засад, розробленні практичних рекомендацій та обґрунтуванні ефекту від реалізації запропонованих заходів, спрямованих на розробку територіально подієвого івенту національного значення «Загартовані волею», спрямованого на посилення військово-патріотичного виховання молоді.

Структура та обсяг дипломної роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел і викладена на 94 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЕКТУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ У ТУРИСТИЧНІЙ ДЕСТИНАЦІЇ

1.1. Сутність та наукові засади військово-патріотичного фестивалю та його значення у розвитку туристичних дестинацій

У багатьох державах світу туризм розвивається як система, яка надає всі можливості для ознайомлення з історією, культурою, звичаями, духовними і релігійними цінностями даної країни і її народу, і дає прибуток в скарбницю. Не кажучи вже про те, що «годує» ця система дуже багато фізичних і юридичних осіб, так чи інакше пов'язаних з наданням туристичних послуг. Крім значної статті прибутку туризм є ще і одним з могутніх чинників посилення престижу країни, зростання її значення в очах світової спільноти і пересічних громадян. В останні роки подорожі з метою розваги і відпочинку складають основу міжнародного туристського обміну. На їх частку припадає близько 70% світового туризму.

Подієвий туризм (розважальний туризм) — різновид туризму, в якому туристи-учасники, що їх називають гравцями, керують ресурсами, даними через ігрові символи, з метою досягнення мети [66].

Для сучасного туризму характерною ознакою є його диверсифікація відповідно до урізноманітнення потреб туристів. Якщо наприкінці ХХ ст. найпопулярнішою концепцією була концепція трьох «S» («Sun – Sea – Sand») – сонце – море – пісок, то в новому тисячолітті їй на зміну приходить концепція трьох «L» («Landscape – Lore – Leisure») – ландшафт – традиції – дозвілля [22]. Найбільш вдалою реалізацією такого трактування туризму є організація дозвілля у вигляді традиційних та сучасних свят та обрядів, характерних для корінних етносів, у мінімально перетвореному антропогенному ландшафті. У цьому контексті особливої уваги заслуговують фестивалі як найбільш вагомий напрямок розважального туризму.

Поняття «фестивального туризму» чи «фестивального туру» все частіше з'являються у переліку пропонованих туристичних послуг і завойовують все

ширшу аудиторію. Однак у розробках відомих вітчизняних вчених України нам не вдалося віднайти відповідних тлумачень цих термінів. Фестивальний туризм розглядається як складова подієвого туризму або івент-туризму, а не як окремий вид туризму, термінологічний апарат чітко не визначений. Розглянемо існуючі визначення поняття «фестивального туризму» у трактуванні різноманітних авторів (Додаток Б).

У працях В.Ф. Кифяка [30] та монографії «Міжнародний туризм» А.Ю. Александрової ми не зустрічаємо поняття «фестивального туризму» взагалі. І.М. Школа [39] також виділяє пізнавальні тури, метою яких є відвідування святкових заходів, концертів, виставок, але такого терміну, як «фестивальний» в його роботах немає. Фестивально-видовищний та спортивно-видовищний як підвиди культурно-розважального туризму пропонує в своїх працях О.О. Бейдик [11]. Свою систематику рекреаційної діяльності пропонують О. Топчієв та Ц. Ван. Вони класифікують її за мотивацією рекреаційних потреб. Виділяють розважальні потреби, серед яких ми зустрічаємо фестивалі, карнавали та національні свята. Після тривалого пошуку серед інтернет-джерел ми знайшли термін «фестивальний туризм (festival tourism)» [7], але і тут він використовувався як назва подорожей, тому, на нашу думку, фестивальні тури є складовою частиною розважального туризму.

Фестиваль — це серія подій, об'єднаних загальною ідеєю або стилем, які можуть тривати протягом декількох днів. Фестиваль може бути як регіональним, так і міжнародним. Статус фестивалю вищий за статус інших подій культурного життя міста, регіону чи країни проведення. Здебільшого на це впливають часові та просторові характеристики фестивалю. Якщо організатори фестивалю претендують на те, щоб він став регулярною повторюваною акцією, то вони намагаються зберегти період проведення фестивалю незмінним протягом багатьох років. Місце проведення фестивалю також відіграє важливу роль у формуванні художньої концепції, привабливого образу у свідомості відвідувачів та маркетинговій стратегії.

Фестиваль охоплює різноманітні культурно-мистецькі спільноти, які в процесі підготовки й проведення фестивалю активно взаємодіють. Крім цього, поживається культурне життя міста, збільшується кількість учасників, поліпшується організація дозвілля, забезпечується цілеспрямоване й предметне естетичне виховання, відбувається залучення спільноти до культурних цінностей.

Саме слово «фестиваль» походить від французького слова-«festival», що означає «святковий». За визначенням енциклопедичного словника, фестиваль – масове святкування, музичні виступи, показ досягнень естрадного, кіно- та циркового мистецтва [63]. Пов'язуючи фестивальну діяльність із зростаючим туристичним рухом, а також зважаючи на міцний зв'язок з його складовими, можемо дати таке визначення: «Фестивальний туризм – це організація короткотривалих пізнавальних подорожей терміном на 5-7 днів із метою відвідування певних подій (від концертів сучасної західної музики до релігійних святкувань, від етнічних карнавалів до парадів сучасних субкультур), з періодичністю 1 раз на рік.»

Дуже вдалою є класифікація фестивального туризму як підвиду спеціалізованого виду туризму, запропонованого науковцями Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка – Петранівським В.Л. та Лисик А.С. (2011 р.) [31]. Ми пропонуємо класифікаційне угруповання етнофестивалів за наступними специфічними ознаками:

- за кількістю учасників – малий (до 2 тис. осіб), середній (від 2 тис. до 500 тис. осіб), великий (понад 500 тис. осіб);
- за значенням – місцевий, регіональний, національний, міжнародний;
- за місцем проведення – міський, сільській, в етносадибах, комплексний;
- за віком подій – давній, середнього віку (організовані до початку XXI століття), молодий;
- за формою проведення – фестиваль-ярмарок (фестиваль народних ремесл і промислів); фестиваль-концерт; фольклорне свято (дійство); фольк-фестиваль; змагання; фестиваль-розвага; фестиваль-майстер-клас народних

мистецтв; фестивалі історичної реконструкції; фестиваль-видовище; фестиваль-професійне свято; фестиваль автентичної (традиційної) культури; фестивалі комбіновані (охоплюють програми декількох окремих фестивалів або заходів); фестиваль-дегустація національної кухні або окремих страв, напоїв тощо; фестиваль-пленер; фестиваль-конкурс; фестиваль-карнавал (парад); фестиваль-національно-патріотичне дійство; фестиваль-гра; фестиваль-презентація; екофестиваль; флористичний фестиваль, інтеркультурний фестиваль (інтеркультфест, що надає можливість міжкультурного спілкування різним національно-культурним товариствам певних міст або регіонів) та інші;

- за тривалістю – короткотривалий (тривалістю до п'яти днів), довготривалий (тривалістю більше п'яти днів);
- за сезонністю - зимовий, літній, міжсезонний;
- за інтенсивністю проведення – щорічний, нестабільний (відсутність періодичного проведення), одноразовий, прив'язаний до конкретних подій;
- за віком учасників - дитячий, юнацький, молодіжний, середнього та старшого віку, родинний, без вікового цензу (без обмежень - змішаний), неформальний.
- за мотивами – духовний, розважальний, культурно-пізнавальний, соціально-виховний, спеціалізований, спортивно-оздоровчий та інші.

Окрім того, фестивалі класифікують залежно від тематики проведення. На рисунку 1.1 наведені види фестивалів залежно від тематики.

До етнічних фестивалів належать: різноманітні свята, пов'язані з язичницькими віруваннями (Африканські фестивалі, Івана Купала, Маланка); святкування християнських обрядів та свят (Масляна); свята, які були започатковані ще в Дохристиянські часи, але під впливом релігії дещо видозмінилися, набувши статусу християнських (Венеціанський карнавал); святкування Нового року у різних народів; сучасні «збірні» етнічні фестивалі («Фольклорум» Німеччина).

До релігійних фестивалів належать: фестивалі, пов'язані зі світовими релігіями (Християнство, Буддизм, Іслам); фестивалі, пов'язані з національними

релігіями (Іудаїзм, Зороастризм, Індуїзм); фестивалі, пов'язані з місцевими віруваннями (тотеїзм, фетишизм, магія, віра в духів предків і т.д.).

До музичних фестивалів належать: фестивалі (концерти) етнічної музики; фестивалі (концерти) класичної музики; фестивалі (концерти) сучасної музики.

До фестивалів сучасних субкультур належать: фестивалі та паради представників нетрадиційної сексуальної орієнтації; фестивалі кохання; різноманітні свята субкультур (Хіпі, Панк, Рок та ін.); кінофестивалі; фестивалі (покази) сучасної моди.

До гастрономічних фестивалів належать: фестивалі, пов'язані зі збором урожаю (Свято винограду); фестивалі, пов'язані певною національною стравою (Фестиваль бринзи); фестивалі, присвячені певному напою («Октоберфест», Свято молодого вина (Грузія)).

Рис. 1.1. Види фестивалів залежно від тематики

*складено автором на підставі [12]

До спортивних фестивалів належать: фестивалі, пов'язані зі святкуванням спортивних подій (відкриття – закриття Олімпійських ігор); проведення різноманітних чемпіонатів (Чемпіонати світу з футболу, хокею та ін.).

Під час проведення класифікації фестивалів за часовою ознакою (Додаток В) ми використовували історичний метод, тобто визначили причини й фактори, що зумовили виникнення фестивалів, визначили стадії розвитку фестивалів аж до сучасного стану.

Особливу роль у структурі розважального туризму відіграють військово-історичні фестивалі. Військово-історичні фестивалі – відтворення матеріальної й духовної культури тієї або іншої історичної епохи й регіону з використанням археологічних, образотворчих і письмових джерел.

Це рух, що ставить перед собою наукові цілі, що й використовує метод рольової гри й наукового експерименту для вирішення проблем і більш глибокого вивчення досліджуваного питання. Нині спостерігається два найбільш популярних напрями: жива історія; турніри.

Жива історія – це відтворення повсякденного побуту жителів якого-небудь місця у певний історичний період, зазвичай у формі організації «музею живої історії» і/або проведення «фестивалю живої історії», а також уроків «живої історії» в школах.

Найбільш популярні епохи військово-історичних фестивалів: Античність; Раннє Середньовіччя (VII-XI століття); Високе Середньовіччя (XII-XIII століття); Пізнє Середньовіччя (XIV-XV століття); Новий час (XVI-XVII століття); Наполеонівські війни; Національно-визвольна війна Б. Хмельницького(1648-1656 років); Перша світова війна; Друга світова війна; Холодна війна (військові конфлікти 1946-1991 років).

Основою таких фестивалів є історична реконструкція. В своїй суті реконструкції дозволяють вивчати історію шляхом пізнавальної гри.

Термін «історична реконструкція» може вживатися у двох значеннях:

1) Відновлення зовнішнього вигляду й конструкції об'єкта, теоретичне або практичне, засноване на його збережених фрагментах, залишках, і наявній історичній інформації про нього, за допомогою сучасних методів історичної науки (у тому числі, такого методу, як археологічний експеримент).

2) Діяльність, спрямована на відновлення різних аспектів історичних подій, об'єктів і т.д.

Сучасний вид молодіжного дозвілля, який одержав поширення в колі людей, що захоплюються історією, романтичним духом середньовіччя й мистецтвом [18].

Військово-історична реконструкція – це проведення військово-історичних ігор з метою відтворення окремих епізодів боїв різних періодів історії з використанням археологічних, образотворчих і письмових джерел. Військово-історична реконструкція є однією з найбільш дієвих форм вивчення військової історії, що дозволяє доповнити знання, отримані з документів, книг, фільмів, власними враженнями. Особливі відчуття, які відчувають учасники військово-історичної гри по яскравості і гостроті незрівнянні ні з якими іншими емоціями, знайомими «звичайній людині».

Сутністю реконструкції польових битв є вивчення і застосування на практиці військового мистецтва певної епохи. Як правило, людям, захопленим історичною реконструкцією, цікаве відтворення комплексу, що включає костюми, обладунки, зброю та побутові прилади обраного регіону та історичного періоду. Кожен елемент комплексу повинен бути підтверджений науковими джерелами (археологічними, образотворчими, письмовими). Реконструктори досліджують історичні матеріали про виготовлення зброї, одягу, предметів побуту для того, щоб відтворити ці предмети за тими технологіями, за якими вони виготовлялися. Також досліджуються і відтворюються звичаї та традиції людей даного періоду [51].

Якщо слово «реконструкція» розуміти більш широко, то її виникнення можна віднести ще до далекого XVII століття. 1687 року англійський король Яків II розіграв під Лондоном взяття Будапешта, де бився його син герцог Бервік, попередньо одягнувши «воюючі сторони» у відповідну військову форму. У часи наполеонівських війн полки британської поліції і регулярної армії проводили показові навчання в Гайд-Парку для розваги публіки. До громадянської війни (у 1850 -х рр..) в США по всій країні їздили добровольчі і поліцейські роти, які

розігрували перед зацікавленою публікою невеликі сценки з недавньої війни з Мексикою [6].

В Україні щорічно проводиться ряд військово-патріотичних заходів спрямованих на підвищення рівня патріотичної свідомості молоді: військово-патріотична виховна система «Джура» із залученням ігрових форм, всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Котигорошко», всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Джура», всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Сокіл», всеукраїнська військово-спортивна гра «Хортинг» для учнів навчальних закладів з посиленою військовою та фізичною підготовкою - всеукраїнська військово-спортивна гра «Заграва», всеукраїнський фізкультурно-патріотичний фестиваль школярів України «Козацький гарт», всеукраїнська військово-патріотична гра "Вояцький дух", Гра-квест до Дня Конституції України "Фундамент української державності" вихованців гуртків національно-патріотичного виховання, конкурс "Сурми звитяги", всеукраїнський вишкіл молодіжних лідерів військово-патріотичного середовища "Школа юних командирів" (8 - 11 кл., студенти), всеукраїнський військово-спортивний шкільний табір "Щит і меч", фестиваль – конкурс патріотичної пісні, прози і поезії, творів образотворчого мистецтва «Свята Покрова».

До принципів патріотичного виховання відносять: укріплення єдності та цілісності держави; врахування у вихованні особливостей різних категорій населення; сприяння мирному розв'язанню міжетнічних конфліктів та протиріч; забезпечення рівноправ'я народів та національних меншин країни; поєднання у вихованні національного, громадянсько - патріотичного та загально - людського; формування у кожного нового покоління національної свідомості, відкритості до сприйняття цінностей інших народів та інші [9]. Формування таких загальнолюдських цінностей як патріотичні чесноти та громадянська гідність можуть згуртувати український народ, який зазнав значного впливу маргінальності (вплив техногенної цивілізації, західної культури тощо).

1.2. Методологія проектування військово-патріотичного фестивалю у туристичній дестинації

Одним із важливих факторів, який впливає на реалізацію пізнавальних, розважальних, лікувальних, оздоровчих та інших турів, є програмне забезпечення туристичної діяльності. Обслуговування туристів здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про туризм» та Положення про Державний комітет України по туризму.

В Україні прийнято низку нормативно-правових актів та розроблено МОН програма заходів спрямована на формування мотивів патріотичного виховання у молоді, створення міцної системи знань з виховання учнів, формування національної свідомості, системи патріотичних цінностей (Додаток Г).

Програма обслуговування - план заходів, спрямованих на задоволення інтересів подорожуючих, які визначають призначення і вид туру.

Головним в туристичній програмі є основна мета подорожі. Як показують дослідження, турист не вважає програму і обслуговування якісним, якщо мета подорожі не досягнута.

Основними видами послуг, які входять майже в кожен туристичну програму обслуговування, є: проживання, харчування, екскурсійне обслуговування, транспортні послуги, розважальні та спортивні заходи, побутові послуги та інші.

З погляду програмного обслуговування, туристичні програми - це завжди тематична спрямованість. Залежно від тематики туру формується певний набір послуг, який залежить від мети подорожі і рівня замовленої комфортності. При цьому програма складається з основних послуг, які відповідають меті подорожі, а також послуг доповнюючих та супутніх.

Важливе місце при розробці програм обслуговування відводиться мотивам і побажанням клієнтів. Мотиви туристів при виборі подорожі можуть бути найрізноманітнішими і залежать від багатьох факторів. Серед них і вік, і рівень доходів, і національні особливості, і навіть мода. Але є найбільш типові мотиви,

характерні для більшості споживачів. Саме на них ґрунтуються стандартні програми обслуговування.

Будь-яка програма обслуговування має бути зорієнтована на конкретного споживача і відповідати його цільовим мотивам. На ринку України представлено велику кількість різних програм подорожей і при зростанні їх диференціації все ж існують найбільш поширені цільові програми обслуговування, такі, наприклад, як лікувально-оздоровчі, пізнавальні, ділові, спортивні та ін.

Розважальні тури, як правило, можуть бути двох різновидів:

1. Періодичні чи разові тури - організуються на свята (різдвяні тури), під час канікул, на традиційні фестивалі (Венеціанський, у Ріо-де-Жанейро) чи можуть бути присвячені до якихось разових подій, заходів (наприклад, 1000-річчя християнства, святкування якихось великих національних дат і т.п.).

2. Регулярні чи постійно діючі тури - до спеціально створених місць постійно діючих розваг (Диснейленд чи інші тематичні парки, казино в Лас-Вегасі (США) і в Сан-Сіті (Південна Африка)), інші більш дрібні чи менш відомі місця розваг, що залучають туристів. Туризм в цих місцях має цілорічний характер.

Розважальні тури всі, як правило, мають нетривалий термін проведення. Їхня тривалість складає звичайно 2-4 дні. Найпоширенішими розважальними турами є «тури наприкінці тижня». Деякі тури, що припускають відвідування тематичних парків розваг, мають тривалість 5-7 днів.

Основною розважального туру є екскурсійні та розважальні програми. Екскурсія, як правило, проводиться одна - оглядова по місту. Основний же напрямок - розваги відповідно до обраного їхнього виду. Один з видів послуг на таких турах - участь у фестивальных програмах, святкових заходах, що проходять у місці відпочинку.

Важливу роль у складенні будь-якої програми обслуговування відіграє врахування харчування та розміщення туристів:

- Харчування - найчастіше напівпансіон (сніданок, вечеря). Вечеря при цьому часто приходиться на вечірні заходи і може ввійти чи не ввійти в ціну путівки в залежності від обов'язковості і привабливості заходу. Тобто при

плануванні харчування враховується, входить чи не входить вечеря в дозвільну чи навіть вечірню екскурсійну програму.

- Розташування – у готелях місця знаходження (3-4 зірки). При поїзді до казино, розташування, як правило, в готелі, до якого належить це казино, або в готелі при казино. Місце розташування повинне знаходитись неподалік від парків, місць проведення фестивалів. При розташуванні на значній відстані від місць відвідування туристам необхідно забезпечити транспортування.

Наразі, в Україні діє багато компаній як туристичних, так і спеціалізованих, які займаються організацією військово-пригодницьких та військово-історичних турів, складовими яких і є військово-історичні фестивалі (Додаток Д).

Найчастіше компанії пропонують комбіновані варіанти, не розділяючи тур за військовою тематикою. Найпростіший сценарій туру включає відвідини військових об'єктів і музеїв у поєднанні з польовою кухнею і військово-спортивними іграми [18].

Що стосується військово-історичних фестивалів, вони є невід'ємною частиною культурного життя населення будь-якої країни. В Україні даний напрям лише починає розвиватися, проте в Європі вже давно зрозуміли, що це може бути не лише цікаво як жителям власних країн, так і іноземцям та приносити чималий дохід. Військово-історичні фестивалі – це можливість більш поглиблено зрозуміти життя та звичаї певної країни, зануритись у атмосферу подій, відпочити та отримати яскраві враження.

При створенні програм обслуговування туристів під час проведення таких фестивалів слід враховувати наступні особливості (Додаток Е).

І насамкінець, варто пам'ятати, що туристи, зазвичай, їдуть на фестивалі, щоб щось нове побачити, наїстися і напитися (особливо улюблених, нових і невідомих для них страв і напоїв), повеселитися, потанцювати і поспівати, змінити обстановку. Програма має бути цікавою, насиченою та оригінальною.

Історичні фестивалі просякнуті духом романтики і шанобливим ставленням до минулого. Вони дозволяють зробити своєрідну подорож у часі у формі цікавого свята. Став гостем історичного фестивалю, людина може не тільки побачити, а й

помацати оживу історію особисто. Саме тому в останні два десятиліття більшість країн охопила рух історичної реконструкції. За даними, представленими на англomовному сайті, присвяченому реконструкції, в світі існує більше 250 груп історичної реконструкції [39].

Історичний фестиваль нерозривно пов'язаний з військово-історичними реконструкціями, тобто з відтворенням історії. Загалом організовується простір таким чином, що створюється атмосфера певної історичної епохи, це своєрідна «машина часу». Програми фестивалів зазвичай є дуже насиченими: проводяться квести, конкурси, розважальні програми (танці, майстер-класи з різних) для різних вікових груп, музична програма також продумується так, щоб підсилити враження в гостей фестивалю (етно-гурти, фольклорні колективи).

При реконструкції створюється історичний комплекс, що складається з костюма, обладунків, зброї і побутових приладів, що мають відношення до конкретного історичного періоду і регіону. Кожен елемент комплексу повинен бути підтверджений будь-якими науковими джерелами, як археологічними, так образотворчими і письмовими.

Сьогодні в цій області сформувалася ціла індустрія. Вона включає в себе: істориків, кравців, зброярів. На території більшості країн будь-який бажаючий може придбати будь-яку зброю для реконструкції без спеціального дозволу, так як відповідно до законодавства цих країн, воно зброєю не вважається. Наприклад, щорічний каталог фірми «Dexie gun works», що виробляє товари для реконструкторів, складається з 700 сторінок. У світі подібних фірм існують сотні, і з економічної точки зору це дуже вигідно для країн, де вони функціонують, тому що це додаткові доходи для скарбниці держави, а також подібна діяльність сприяє популяризації історії. В Україні продаж такої зброї заборонена.

Вважають, що сучасні військово-історичні фестивалі отримали свій початок в США на початку 1961-1965 рр. під час святкувань Столітньої громадянської війни.

Новим потужним поштовхом до розвитку руху стали урочистості, присвячені 200-річчю утворення США, в 1976 р. Тоді з усього світу в країну з'їхалися клуби, і

окремі любителі історії XVIII-го ст. (всього близько 4000 учасників) та розіграли ряд історичних подій. Коли учасники святкувань повернулися в Європу, нове захоплення стрімко поширилося по всіх країнах.

Перші клуби, які займалися прикладною історією громадянських воєн, з'явилися одночасно в США і Великобританії на початку 60-х років минулого століття. Сьогодні в цих країнах проходять найбільші, найякісніші та точні військово-історичні реконструкції в світі, що налічують від 5-6 до 15 тис. чоловік.

Крім того, на сьогоднішній день функціонують кілька сайтів, присвячених Стародавньому Риму, а також клубів історичних реконструкцій, які займаються цією тематикою: «Cohors II Mattiacorum (equitata)», «Legio XVI Martia Gemina Victrix», «Legio V Macedonica» і деякі інші. Існує міжнародна організація «Новий Рим», присвячена відродженню релігії і культури Стародавнього Риму, створена в 1998 р, яка тісно співпрацює з клубами історичної реконструкції, і надає підтримку у вигляді поширення інформації про них серед своїх членів.

Досить багато проводиться реконструкцій, присвячених Середнім вікам. Одним із найвідоміших таких фестивалів є «Битва Націй», який залучає велику кількість глядачів і є наймасштабнішою концептуальною подією світу середньовічної реконструкції та історичного фехтування. Аналогів даного заходу в світі немає. Для реалізації ідеї повномасштабних боїв була створена в 2009 р Асоціація Історичних Реконструкторів Середньовіччя, зареєстрована в Україні. Перший чемпіонат пройшов в 2010 р в Хотинській фортеці (Чернівецька обл., Західна Україна), і якщо на першому чемпіонаті учасники були з чотирьох країн - Росії, України, Білорусі та Польщі, то в 2012 р в Варшаві (Польща) були представники вже з 12 країн, включаючи Канаду і Ізраїль. У 2017 році фестиваль проходив в Баселоні з 29 квітня по 1 травня і брало участь у фестивалі вже 28 країн світу [51].

Існує безліч історичних реконструкцій, присвячених релігійним святам. Так, цікава щорічна історична реконструкція Хресної дороги, як складової частини Страстей Христових, що включає в себе несення Хреста, що проводиться в травні,

в Бухаресті. Привертає увагу туристів щорічна березнева історична реконструкція Страстей Христових в Мехіко (Мексика) і в Манілі (Філіппіни).

Щодо найпопулярніших та найцікавіших військово-історичних фестивалів, слід виділити наступні (Додаток Ж).

Щороку в Україні також проводиться чимало різноманітних фестивалів, вагоме місце серед них посідають й історичні фестивалі.

Найбільш яскравими та відомими історичними фестивалями, що проводились та проводяться в Україні є такі (Додаток З).

Історичні фестивалі та історичні реконструкції, що проводяться, в Україні присвячені основним історичним періодам розвитку української держави та Європи загалом. Це часи Київської Русі, Середньовіччя, доба Козаччини, Перша та Друга світові війни. Але найпопулярнішою для реконструювання є епоха Середньовіччя. Історичні фестивалі, що спрямовані на реконструювання історичної епохи Середньовіччя, найчастіше проходять на базі споруджень відповідного історичного відрізка, які передають дух того часу. До таких можна віднести «Сталева троянда», «Генуезький шолом», «Ту Стань!», «Кам'янець» – земля героїв» та інші. Найчастіше успіх проведення історичного фестивалю залежить саме від локації, яка і є головною «декорацією». Підтвердженням такого припущення є створення спеціалізованих парків – об'єктів, на яких цілеспрямовано відтворюється архітектура та впорядковується ландшафт відповідно до певного історичного періоду. Тобто спеціально створюються умови для проведення історико-культурних заходів. Такими об'єктами є парк «Київська Русь», де регулярно проводяться різноманітні дійства (в тому числі й історичний фестиваль «Гості Стародавнього Києва XV ст.»), а також центр народознавства «Мамаєва Слобода», на території якої відтворюються народні традиції (однією з форм живої історії є фестиваль україно-кримсько-татарської традиційної культури «Козацький розгардіяш»). Піком створення та проведення фестивалів стали 2007-2008 рр. Такі тенденції можна пояснити загальними змінами в культурному житті держави, популярності національних ідей.

Більшість фестивалів в Україні проводяться в період із середини серпня до початку жовтня. Деякі історичні фестивалі («Ту Стань!», «Генуезький шолом») збирають по 7-10 тис. відвідувачів, що становить близько 5-10% від загальної річної кількості відвідувачів в історико-культурних заповідниках, в яких проводяться ці фестивалі.

Більшість фестивалів проводиться в місцях, що тісно пов'язані з військовими діями в минулому. Такими місцями є території із спорудами військової архітектури (замки, фортеці, залишки оборонних споруд), які будувались для захисту від загарбників. Деяким з тих, що зберегли до наших днів було надано статус історико-культурних заповідників. Таким чином, перспективними для проведення військово-історичних реконструкцій в ході історичних фестивалів є: Державний історико-архітектурний заповідник у м. Жовкві, Державний історико-культурний заповідник «Поле Полтавської битви», Національний історико-меморіальний заповідник «Поле Берестецької битви», Державний історико-архітектурний заповідник у м. Збаражі, Національний історико-культурний заповідник «Чигирин», Державний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця», Державний історико-культурний музей-заповідник «Слово о полку Ігоревім» [67].

Зважаючи на вище зазначені критерії, більш перспективними для проведення великих історичних фестивалів, на нашу думку, є Державний музей-заповідник «Олеський замок», Державний історико-культурний заповідник у м. Дубно, Державний історико-культурний заповідник у м. Глухові та Державний історико-культурний заповідник у м. Корсуні-Шевченківському. В перспективі за підтримки європейських та українських клубів історичної реконструкції та громадських організацій, які займаються відродженням культурної спадщини, дана галузь повинна зайняти одне з провідних місць в актуальному розвитку пригодницького, івентивного та військово-історичного туризму.

Висновки до розділу 1

У багатьох державах світу туризм розвивається як система, яка надає всі можливості для ознайомлення з історією, культурою, звичаями, духовними і релігійними цінностями даної країни і її народу, і дає прибуток в скарбницю.

В останні роки подорожі з метою розваги і відпочинку складають основу міжнародного туристського обміну. На їх частку припадає близько 70% світового туризму.

Фестиваль — це серія подій, об'єднаних загальною ідеєю або стилем, які можуть тривати протягом декількох днів. Статус фестивалю вищий за статус інших подій культурного життя міста, регіону чи країни проведення.

Особливу роль у структурі розважального туризму відіграють військово-історичні фестивалі. Військово-історичні фестивалі – відтворення матеріальної й духовної культури тієї або іншої історичної епохи й регіону з використанням археологічних, образотворчих і письмових джерел.

Одним із важливих факторів, який впливає на реалізацію пізнавальних, розважальних, лікувальних, оздоровчих та інших турів, є програмне забезпечення туристичної діяльності. Обслуговування туристів здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про туризм» та Положення про Державний комітет України по туризму.

Основними видами послуг, які входять майже в кожен туристичну програму обслуговування, є: проживання, харчування, екскурсійне обслуговування, транспортні послуги, розважальні та спортивні заходи, побутові послуги та інші.

Наразі, в Україні діє багато компаній, як туристичних, так і спеціалізованих, які займаються організацією військово-пригодницьких та військово-історичних турів, складовими яких і є військово-історичні фестивалі.

Більшість історичних та військово-історичних фестивалів в Україні було започатковано на початку 2000 років. Деякі з перших припинили своє існування, інші змінились під тиском сучасних світових тенденцій у сфері туризму в більш масові заходи, в плані тематики та участі в них.

РОЗДІЛ 2. ПЕРЕДУМОВИ ПРОЕКТУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ У ТУРИСТИЧНІЙ ДЕСТИНАЦІЇ «ДУБНО»

2.1. Івентивний потенціал туристичної дестинації «Дубно»

Організація подієвого івентивного туру вимагає від організаторів ґрунтовних знань відповідної туристичної дестинації. Основна проблематика стосується змісту дефініції «Потенціал туристичної дестинації». Українські вчені обґрунтували, що оцінювання ресурсного забезпечення туристичної дестинації передбачає не кінцеву вартісну оцінку окремих ресурсів, а лише їх наявність чи відсутність, достатність чи комплектність для формування визначеного переліку нових перспективних чи розширення вже освоєних туристичних продуктів дестинації. Зокрема, визначається: рівень туристичного освоєння окремих туристичних ресурсів; можливості для збільшення обсягів надання освоєних туристичних послуг; рекреаційне навантаження; можливі екологічні загрози для території внаслідок розширення туристичних потоків. При залученні в туристичний обіг нових ресурсів потрібно визначити їх туристичну придатність та доступність. Важливим елементом процесу оцінювання туристичного потенціалу дестинації є визначення умов доступу до окремих ресурсів, які його визначають. Зокрема, коли йдеться про природні парки, заповідники, берегові, лісові, гірські смуги, пам'ятники чи музеї, які вже мають визначений туристичний статус та здійснюють обслуговування туристів на певних умовах, беруть до уваги можливості збільшення потоку туристів [65].

Об'єктом оцінювання туристичного потенціалу дестинації може виступати територія на якій рекреанти та туристи можуть одержати певний набір послуг. Туристичний потенціал – це сукупність наявних природних та створених людиною явищ, умов, можливостей та засобів, придатних до формування туристичного продукту та здійснення відповідних турів, екскурсій та програм [63].

Слід зазначити, що подієві івентивні тури можуть проводитись в місцевостях,

які не володіють значним історико-культурним або природним потенціалом і не мають визначеного туристичного іміджу. Крім того, саме івенти змушують відвідувачів приїжджати в період міжсезоння [25].

Оцінка івентивного потенціалу туристичної дестинації «Дубно» включатиме наступні групи ресурсів: 1. Природні; 2. Природно-антропогенні; 3. Історико-культурні; 4. Інфраструктурні.

Природні ресурси визначаються виходячи з географічного розташування м. Дубно. Це - місто обласного підпорядкування, районний центр Рівненської області, розташоване в південно-західній частині області на Волино-Подільській височині, на річці Іква. Сусідніми містами є Кременець, Радивилів, Рівне, Луцьк, Млинів, Здолбунів, Острог.

Таблиця 2.1

Природні ресурси туристичної дестинації «Дубно»

Підгрупи (види) ресурсів	Якісні та фізичні параметри
Геологічні та орографічні	Розміщення на межі Східноєвропейської платформи і Карпатської геосинклінальної області зумовили бурхливий і неоднозначний перебіг геологічної історії, що відбилосся у неоднорідності тектонічної структури і формуванні досить складного комплексу геологічних відкладів на більшій її частині. Висота над рівнем моря – 202 м, найвища точка м. Дубно – 255 м.
Кліматичні	Клімат помірно континентальний: м'яка зима з частими відлигами, тепле літо, середньорічна кількість опадів - 600-700 мм. Зима настає наприкінці листопада, а стійкий сніговий покрив утворюється в останні дні грудня - першій декаді січня. Літо, що приходить наприкінці травня, триває до вересня.
Гідрографічні	Гідрологічно м. Дубно знаходиться у районі трьох артезіанських басейнів підземних вод. Прогнозні ресурси підземних вод області оцінюються 1314,9 млн. м ³ /рік. Затверджені запаси підземних вод – 195,8 млрд. м ³ /рік. Довжина Ікви 155 км. Також у місті є 27 штучних водойм. Загальна площа земель водного господарства становить 53,26 га. Ріка Іква, яка протікає містом, належить до басейну Дніпра (впадає в р. Стир). Іква - річка рівнинного типу, має повільну течію, в межах міста - меліорована.
Рослинні	Флора нараховує понад 1,6 тис. видів вищих рослин. У рослинному покриві переважають ліси та інші лісовкриті площі. Найбільш поширені соснові та сосново-дубові ліси.
Тваринні	Тваринний світ характерний для лісової зони і широко представлений ссавцями, птахами, плазунами, земноводними, круглоротими та рибами. Зустрічаються і рідкісні у сучасній Україні представники хребетних (лось, рись, глухар, тетерук, рябчик тощо). Зростає чисельність зайців, лисиць, мишовидних гризунів та землерійів. Є чимало видів хребетних, представників орнітофауни - водоплавні, болотні та лучні птахи (качки, кулики, перепілки тощо).

* Сформовано автором

Характерні риси клімату: порівняно висока вологість, невеликі коливання температури, помірно тепле літо, м'яка зима з частими відлигами (Додаток К). Напрямок вітру влітку і взимку різний. Влітку переважно вітри північно-західні й західні, взимку - західні й південно-західні. Клімат характеризується помірною континентальністю з теплим і достатньо вологим літом та не холодною з частими відлигами зимою.

Земельні та водні ресурси Територія міста - 2704 га, що становить 0,135% Рівненської області. Згідно рішення Дубенської міської ради від 22 квітня 2016 р. №563 «Про затвердження Програми розвитку земельних відносин у м. Дубно на 2016-2020 роки» площа земель міста становить 2704 га, з них 1354,09 га або 50 % - сільськогосподарські угіддя, 44,2 % (1196,6 га) - забудовані землі, 0,6 % (18,44 га) - ліси та інші лісовкриті площі, 1,9 % (53,26 га) - під водою, 1,6 % (5,4 га) - відкриті заболочені землі, 0,7 % (20,35 га) - відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом. На території м. Дубно відсутні родовища з природними ресурсами.

До зелених насаджень, за якими здійснюється догляд, належать території скверів, території кладовищ, земельні ділянки під клумбами та газонами та прибудинкові території багатоквартирних будинків.

Таблиця 2.2

Природньо-антропогенні ресурси туристичної дестинації «Дубно»

Підгрупи (види) ресурсів	Якісні та фізичні параметри
Заповідники, парки, ботанічні сади	Паркові зони: Кременецький ботанічний сад, паркова зона «Острівко», місце відпочинку «Кар'єри», джерело «Всіх святих», парк дерев'яних скульптур, парк поруч із храмом Вознесіння Господнього української греко-католицької церкви, парку на майдані незалежності «Чотири пори року»

* Сформовано автором

Загальна площа зелених насаджень міста складає 36 га.

Історико-культурні ресурси туристичної дестинації «Дубно» налічують десятки археологічних, етнографічних, культурних пам'яток історії. Досліджуваний регіон має багате історичне минуле, що безумовно приваблює

туристів. Велика кількість пам'яток культури знаходиться під охороною держави та має національне значення.

Таблиця 2.3

Пам'ятки культури національного значення Дубнівського району та м.
Дубно

Пам'ятка культури	Дата виникнення	Місцезнаходження
Замок князів Острозьких-Любомирських (мур.)	16-18 ст.	вул.Шевченка
Палац (мур.)	16-18 ст.	вул.Шевченка
Казарма (мур.)	16-18 ст.	вул.Шевченка
Надбрамний корпус (мур.)	16 ст.	вул.Шевченка
Луцька брама (мур.)	15-16 ст.	вул.Галицького, 68
Монастир бернардинців (мур.)	1630 р.	вул.Галицького, 74
Костел (мур.)	1630 р.	вул.Галицького, 74
Вежа (мур.)	1630 р.	вул.Галицького, 74
Келії (мур.)	1630 р.	вул.Галицького, 74
Монастир кармеліток (мур.)	1630-1686 рр.	вул.Шевченка, 51
Костел (мур.)	1630 р.	вул.Шевченка, 51
Келії (мур.)	1686 р.	вул.Шевченка, 51
Юр'ївська церква (дер.)	1709 р.	вул.Садова
Дзвіниця Юр'ївської церкви (дер.)	1700 р.	вул.Садова
Михайлівська церква (дер.)	1787 р.	с.Мирогоща Перша
Дзвіниця Михайлівської церкви (дер.)	1787 р.	с.Мирогоща Перша

* Сформовано автором на підставі [26]

Державний історико-культурний заповідник міста Дубна у 2016 році відвідали 79,1 тис. осіб. У 2014 р. замок відвідало туристів з 20-ти країн світу, у 2015 р. – з 23-ох країн світу, а у 2016 р. – з 25-ти країн світу. Заповідник є одним з найбільш відвідуваних об'єктів Рівненської області.

Кожного року туристи відкривають для себе Україну. Створюються нові цікаві маршрути. Значення набувають забуті історичні об'єкти місцевого значення.

Таблиця 2.4

Пам'ятки містобудування і архітектури місцевого значення Дубнівського району та м. Дубно

Пам'ятка культури	Дата виникнення	Місцезнаходження
1	2	3
Шевченкове джерело	-	с.Підлужжя
Джерело Святої Анни	-	с.Онишківці
Скит монастиря Святої Праведної Анни	-	с. Онишківці
Козацький Редут	1651 р.	між селами Плоска і Семидуби

1	2	3
Тараканівський Форт	XIX ст.	с.Тараканів
Садиба Козакевича	1893 р.	с. Мирогоща
Дерев'яна Михайлівська церква	1905 р.	с. Білогородка
Свято-Олексіївська дерев'яна церква	1906 р.	с. Буща
Каплиця Олександра Невського	1893 р.	с. Жорнів
дерев'яна церква Собору Богородиці	1771р.	с. Стара Носовиця
Церква Різдва Богородиці	1765 р.	с. Страклів
Миколаївська Церква	1913 р.	с. Тростянець
Різдво-Богородичний храм	1836 р.	с. Варковичі
Свято-Троїцький дерев'яний монастир	1774 р.	с. Верба
Храм св. Архангела Михаїла	1600 р.	с. Білоберіжжя
Монастир Різдва Богородиці	XVII ст.	с. Мильча

* Сформовано автором на підставі [26]

Для гостей міста, створені маршрути різної категорії складності. На території Дубенського району функціонують 5 туристичних маршрутів із врахуванням розташування пам'яток історії, культури, архітектури, культових споруд, сільських агросадиб, закладів харчування та проживання, лісових масивів, водних об'єктів, відпочинкових зон.

Таблиця 2.5

Туристичні маршрути м. Дубно та Дубнівського району

Туристичний маршрут	Частота проведення	Локація
1	2	3
Слідами Тараса Бульби	Щоденно	м. Дубно
По древньому Дубні	Щоденно	м. Дубно
Загадкова Волинь	Тур вихідного дня	м. Дубно та Дубнівський район
Дубно – «Козацький редут»	Декілька разів на місяць	Дубнівський район с. Плоска
Княжа еліта України-Русі	Декілька разів на місяць	м. Дубно (володіння князів Острозьких) – м. Кременець (королівські землі) – м. Вишневець (родове гніздо князів Вишневецьких)
Наш край з найдавніших часів	Декілька разів на місяць	Липа, Костянець, Листвин (перші поселення, давньоруське городище) – Мирогоща (музей В.Поліщука, садиба родини Шумовських) – Дубно (історико-культурний заповідник)

1	2	3
Наш край в період Визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького	Декілька разів на місяць	Дубно (замок 15 століття) - Козацький редут (козацькі могили) - Божа гора («Чудодійна гора Іспряча»)
Духовні святині	Декілька разів на місяць	Дубно (храми та монастирі міста)- Храми та монастирі Дубенського району - Джерело Святої Анни (Цілюще джерело в Онишківцях)
Дубенщина в період світових воєн	Декілька разів на місяць	Дубно (історико-культурний заповідник) - Тараканів (Тараканівський форт) - Птича (танкова битва) - Вербка (події I-II світових воєн)
Історія УПА	Декілька разів на місяць	Дубно (історико-культурний заповідник) - Майдан (центр визвольної боротьби) - Гурби (битва 1944 року, пам'ятний знак воїнам УПА)

* Систематизовано автором

Транспортна та комунікаційна інфраструктура м. Дубно розташована на перетині міжнародних транспортних магістралей Київ-Чоп (М 06), Доманове - Ковель - Чернівці - Теремблече (М 19).

Таблиця 2.6

Транспортна інфраструктура івентивного туризму Дубнівського району та м. Дубно 2020 року

Транспортна інфраструктура	Наявність
Аеропорти	1
Залізничі прямого сполучення	1
Магістральні шляхів	2

* Сформовано автором

Розвиненість дорожньо-транспортної інфраструктури, близькість до кордона з Європейським Союзом (200 км), наявність розвиненої автомобільної та залізничної мережі, а також розташування неподалік (45,0 км) міжнародного аеропорту, здатного приймати усі типи літаків, робить місто привабливим з точки зору розміщення виробництва, збуту продукції на ринки Білорусі та країн Центрально-Східної Європи.

Протяжність залізничної колії Львівської залізниці по Дубенському району складає 50 км. На території району розташовані 5 залізничних станцій: Озеряни,

Дубно, Кам'яниця-Волинська, Верба, Смига та 7 зупиночних пунктів: Ульбарів, Конюшки, Заруддя, Липа, Мирогоща, Птича (93 км).

За добу по залізничній колії проходять 10 електропотягів та 6 пасажирських потягів, які зупиняються на станції Дубно, що розміщена на ділянці «Здолбунів - Красне»:

- відстань до Києва- 422 км;
- відстань до Львова- 152 км;
- відстань до Красне- 101 км;
- відстань до Здолбунова- 43 км.

Відстань (км.) та час доїзду (год., хв.) до кордонів з:

- Польщею (Устилуг, Волинська обл.) – 143 (2 год.);
- Білорусією (Дольськ, Волинська обл.) – 204 (2 год. 20 хв.);
- Молдовою (Мамалига, Чернівецька обл.) – 305 (4 год. 45 хв.);
- Румунією (Порубне, Чернівецька обл.) – 316 (4 год. 40 хв.);
- Словаччиною (Малий Березний, Закарпатська обл.) – 377 (5 год. 30 хв.);
- Угорщиною (Чоп, Закарпатська обл.) – 442 (5 год. 40 хв.).

Мережа вулиць і доріг комунальної власності міста Дубно складає 145,793 км, в тому числі: дороги з асфальтовим покриттям - 65,680 км; бруківка - 5,592 км.; дороги без покриття - 74, 512 км. Протяжність вулиць і доріг з твердим покриттям становить 49%. Автобусним сполученням охоплені 96,2% населених пунктів району.

Галузь зв'язку та сфера інформатизації є однією з найбільш стабільних та динамічних галузей економіки, яка забезпечує достатньо високі темпи зростання послуг зв'язку, поліпшення їх якості та впровадження нових послуг.

В структурі загального обсягу послуг електрозв'язку найбільшу питому вагу займають послуги міжміського та міжнародного телефонного зв'язку - 51,2%, місцевого телефонного зв'язку - 41,4%.

Таблиця 2.7

Зв'язок та комунікації івентивного туризму Дубнівського району та м.

Дубно 2020 року

Зв'язок та комунікації	Наявність
Туристичні інформаційні центри	1
Wi-Fi, Інтернет (кількість інтернет провайдерів у м. Дубно)	5
Зони безкоштовного Wi-Fi	4
Телефонний, електронний зв'язок	6

* Сформовано автором

Послуги мобільного зв'язку в області надають: ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ Україна», ТОВ «lifecell». Кількість абонентів мобільного зв'язку становить 1130,8 тис. одиниць (Додаток Л). Станом на 01.01.2019 нараховувалося 593,3 тис. користувачів мережі «Інтернет», у тому числі 529,0 тис. населення (89,2відс.). На території області мережа об'єктів поштового зв'язку нараховує 435 відділень, в тому числі у містах і селищах міського типу – 58 відділень, селах – 369 відділень, 4 пересувні відділення, 1 дільниця кур'єрської доставки та 3 стаціонарні точки присутності.

Що стосується закладів розміщення туристів, то їх недостатньо для туристичного потоку, особливо під час великих свят.

Таблиця 2.8

Інфраструктура закладів розміщення івентивного туризму Дубнівського району та м. Дубно 2020 року

Типи закладів розміщення	Загальна кількість
Готелі та мотелі у м. Дубно	14
Готелі та мотелі впродовж туристичних шляхів	10
Агросадиби	4

* Сформовано автором

Повноцінних закладів розміщення з закладами харчування в м. Дубно всього 6. Конференц зали є в наявності тільки в двох готелях. Агросадибам притаманний місцевий колорит, туристам пропонується смачна їжа, приготовлена за місцевими традиціями (Додаток М).

Останнім часом, серед молоді, що відвідує подієві заходи, стає популярним самостійна організація туристичних подорожей. Що значно економить бюджет і

дозволяє почуватися вільно у виборі туристичних об'єктів. Такі туристи самостійно обирають заклади розміщення і досить часто звертаються до сервісів он-лайн бронювання.

Готелі та мотелі м. Дубно також розміщують інформацію про номерний фонд на цих сервісах.

Таблиця 2.9

Загальна кількість пропозицій розміщення на червень 2021 р. сервісів он-лайн бронювання

Сервіси он-лайн бронювання	Сайт	Кількість пропозицій
Booking	https://www.booking.com/	10
Airbnb	https://ru.airbnb.com/	22
Planetofhotels	https://planetofhotels.com/	18
Hotelmix	https://hotelmix.com.ua/	14

* Сформовано автором

Якщо порахувати яка кількість туристів припадає на один заклад громадського харчування у м. Дубно, то отримаємо – 418 осіб у високому сезоні, і 37 осіб у низькому (не беручи до уваги мешканців міста). Що свідчить про недостатню кількість цих закладів на території міста.

Таблиця 2.10

Інфраструктура закладів громадського харчування івентивного туризму
Дубнівського району та м. Дубно 2020 року

Типи закладів громадського харчування	Наявність
Ресторації	7
Кафе	10
Піцерія	1
Заклади харчування, розміщені впродовж шляхів	13

* Сформовано автором

Для задоволення культурних потреб населення в місті діє 1 музей при Державному історико-культурному заповіднику, 5 бібліотек, міський будинок культури та міський клуб, Дубенська школа мистецтв.

Будинки культури, клуби та колективи художньої самодіяльності, є потенціалом туристичної дестинації.

Таблиця 2.11

Довкілля та оздоровлення Дубнівського району та м. Дубно 2020 року

Типи культурно-розважального обслуговування	Наявність
Культурно-дозвільні комплекси	24
Будинки культури	18
Клуби	40
Колективи художньої самодіяльності	259
Музей	1

* Сформовано автором

Бібліотеки міста обслуговують більше 7000 користувачів. Бібліотечний фонд складає 100 тис. примірників книг. В міській центральній бібліотеці працює клуб «Співрозмовник» та літературна студія «Лілея». В міських клубних установах працює 16 клубних формувань: хор «Шанувальники української патріотичної пісні»; народний ансамбль народних інструментів «Візерунок Дубенської школи мистецтв»; народний аматорський театр; народний муніципальний духовий оркестр; зразковий дитячий танцювальний колектив «Надія»; вокально-інструментальний ансамбль міського будинку культури.

2.2. Маркетингові дослідження ринку івентів у туристичній дестинації «Дубно»

Проведення івентів на території міст, зокрема фестивалів, сприяють розвитку маркетингу території, створенню позитивного іміджу дестинацій будь-якого рівня, просуванню їх брендів, позиціонуванню на різних цільових ринках.

Місцевою громадою проводиться ряд заходів, щодо популяризації території міста Дубно та району. Створено туристичний бренд міста (Додаток Н), проводяться рекламно-інформаційні кампанії в засобах масової інформації, розроблена рекламно-інформаційна продукція українською та іноземними мовами (каталоги, буклети, інформаційні листки, брошури), події регіону висвітлюють на місцевих телеканалах, проводяться виставки туристичних продуктів регіону, розробляються нові туристичні маршрути, в процесі впровадження – мережа туристично-інформаційних центрів, створено тематичні блоги, форуми і сторінки

сайтів «Івентивний туризм».

Маркетинговий аналіз ринку івентів, в першу чергу, необхідно розпочати з аналізу туристичних потоків та життєвого циклу дестинації М. Дубно (рис. 1, рис. 2.).

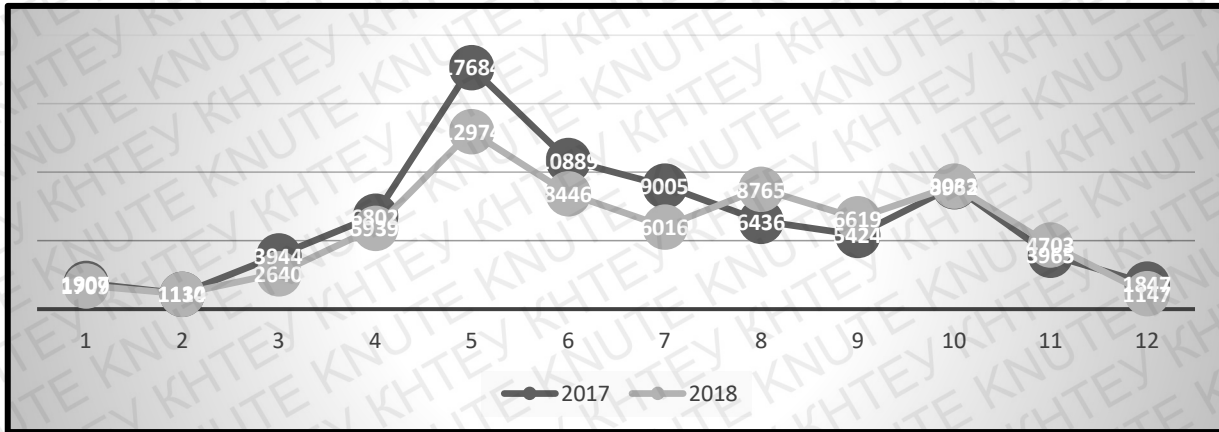

Рис. 2.1. Графіки туристичних потоків у 2017-2018 р. у м. Дубно

* Сформовано автором

У 2018 році у порівнянні з 2017 роком спостерігається різке зниження туристичного потоку. Це пов'язано з тим, що переважна кількість туристів – це внутрішні туристи. За даними Державної служби статистики у 2017-2018 році організовані групи іноземних туристів не відвідували цей регіон. Тому погіршення економічної ситуації в країні та політична криза сприяли такому явищу.

Що стосується життєвого циклу дестинації, існують багато підходів до його визначення. У дослідженні ми застосували методикау за Р. Батлером.

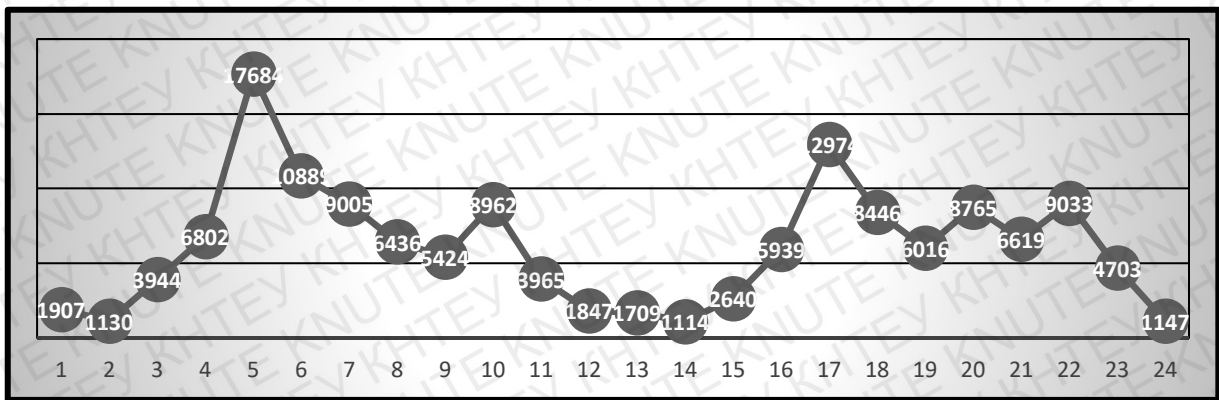

Рис. 2.2. Графік життєвого циклу дестинації м. Дубно за 2 роки за Р.

Батлером

* Сформовано автором

Хоча дані використовувалися за 2 роки, що є не досить релевантним. Але чітко проглядається сезонність у розмірі туристичного потоку (Додаток О, Додаток П). Найбільше активними туристичними місяцями є травень, червень, липень. Це означає, що найбільшу кількість туристів приваблює подієві заходи, що відбуваються в цей час.

Таблиця 2.12

Фестивалі та свята Дубнівського району та м. Дубно
2019-2020 рр.

Назва фестивального заходу	Період проведення	Події
Фестиваль «У родинному колі»	травень	Ознайомлення з традиціями різних народів;
Рок-фестиваль «Тарас Бульба»	липень	Об'єднує виконавців усіх напрямків та стилів рок-музики, існуючі в Україні;
День козацької слави та звитяги	липень	Вшанування пам'яті загиблих козаків;
Свято «У вирі танцю»	червень	Танцювальний конкурс приурочений до дня захисту дітей;
Міжнародний фестиваль-конкурс дитячого фольклору «Котилася торба...»	серпень	Залучення до успадкування, вивчення та популяризації дитячого фольклору, виявлення його регіональних особливостей, популяризація народних ігор, забав;
Фестиваль «Зоряний шлях»	листопад	Конкурс молодих виконавців сучасної української пісні та танцю;
Фестиваль «Різдвяні піснеспіви»	січень	Настоятелі храмів Дубенського краю, церковні хори різних конфесій, творчі колективи міста та району виконують духовні пісенні твори та щирою молитвою вітають усіх людей із Різдом Христовим.

* Сформовано автором на підставі [20]

Проведемо дослідження інформаційних приводів у мережі інтернет по тегу «Рок-фестиваль «Тарас Бульба» м. Дубно». З переліку фестивалів і свят Дубнівського району та м. Дубно, він найбільш відомий українцям. Всесвітні сервіси веб-аналітики Google Trends та Google Ads (Додаток Р, Додаток С) показали по всьому світу та Україні з 2004 року і до 2020 року дуже низьку активність. В межах до 1100 запитів. До того ж, українською мовою результатів отримати не вдалося, а англійською в межах 10 запитів.

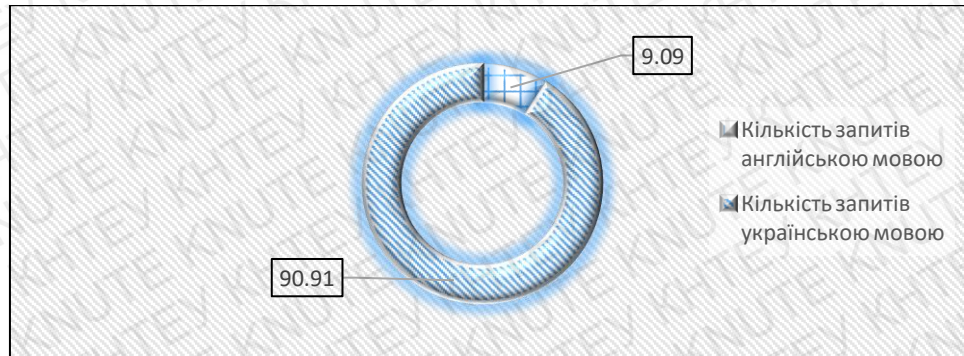

Рис. 2.3. Структура запитів по тегах українською та англійською мовами Рок-фестивалю «Тарас Бульба» на сайтах веб-аналітики Google Trends та Google Ads

* Сформовано автором

У мережі facebook у Рок-фестивалю «Тарас Бульба» є своя сторінка з відповідною статистикою: відмітили присутність на заході – 1572 особи, підписники – 9123 особи, поставили відмітку «подобається» 8587. У мережі instagram у фестивалю також є своя сторінка, при цьому статистика не схожа на статистику facebook: публікацій – 374, підписників – 4693 особи. Загальна кількість підписників у соціальних мережах – 13816 осіб. Слід зазначити, що мережею instagram більш користується цільова аудиторія віком до 30 років. Отже, вікова категорія відвідувачів старше 30 років майже у 2 рази вища, ніж до 30 років.

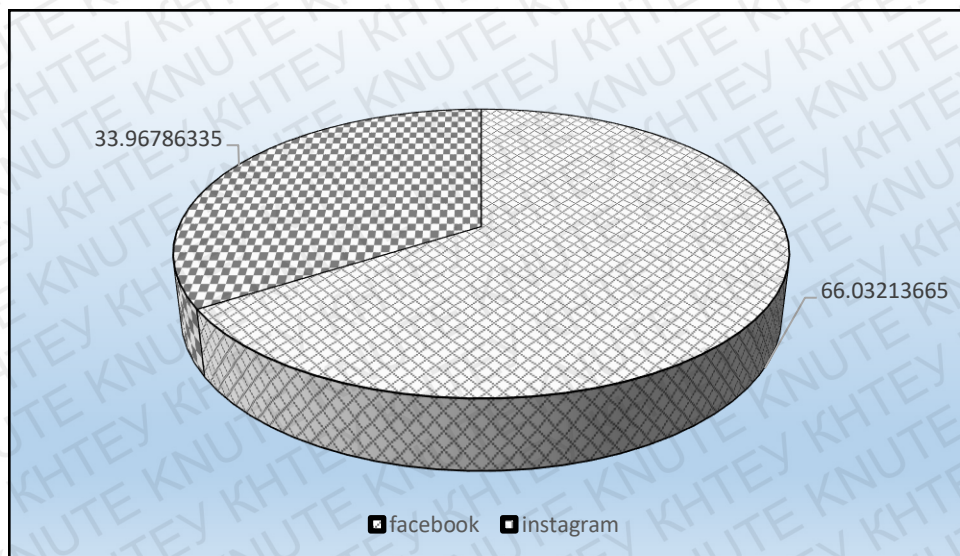

Рис. 2.4. Структура підписників сторінки «Рок-фестивалю «Тарас Бульба» у соціальних мережах

* Сформовано автором

Метою проведення фестивалів «Зоряний шлях» та «Різдвяні піснеспіви» не є комерціалізація, вони, мають певні культурні та соціальні змісти. Однак рівень їх організації та тематика має цінність для певних категорій туристів, стимулюючи, зокрема, туристичний попит. Тобто подібні заходи мають нерівнозначний туристичний потенціал, і лише частина з них отримує можливість стати частиною туристичного продукту дестинації. Інша ж частина не тільки не має такого потенціалу, але й навпаки – зайвий інтерес з боку туристів може зашкодити їм.

Розвиток івентивного туризму є одним із найефективніших і найдієвіших механізмів створення і поширення позитивного іміджу регіону як івентивної туристичної дестинації, тобто території, на якій пропонується певний набір послуг, що відповідають попиту туриста на перевезення, проживання, харчування, відпочинок, розваги тощо [1].

Для врахування всіх регіональних особливостей, для розвитку івентивного туризму, проведемо SWOT-аналіз туристичної дестинації «Дубно». Правильна діагностика дозволить будувати стратегії подальшого просування на туристичному ринку України, удосконалювати та розширяти послуги, що призведе до збільшення попиту на подієві атракції у населення.

Таблиця 2.13

Матриця SWOT-аналізу туристичної дестинації «Дубно»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1	2
<p><i>Географічне розташування:</i> зручне географічне положення; привабливе природне середовище; комунікаційна доступність.</p> <p><i>Природні ресурси:</i> значний рекреаційний потенціал; значні запаси водних ресурсів.</p> <p><i>Транспорт та інфраструктура:</i> зручне географічне розташування на перетині автомобільних шляхів Брест-Одеса, Київ-Чоп, а також залізнична магістраль міжнародного значення; близькість до аеропорту; розгалужена мережа комунікаційного сполучення; повне покриття території мобільним зв'язком різних операторів.</p>	<p><i>Географічне розташування:</i> недостатнє використання можливостей, пов'язаних зі зручним географічним розташуванням.</p> <p><i>Природні ресурси:</i> недостатнє використання рекреаційного потенціалу.</p> <p><i>Транспорт та інфраструктура:</i> низька якість дорожнього покриття; недостатній рівень інформаційного сервісу; недотримання перевізниками чіткого графіку руху громадського транспорту; недостатність заходів для підвищення культури руху водіїв і пішоходів; недостатній рівень забезпечення спортивною інфраструктурою; низька розвиненість інфраструктури для велосипедистів; неприспосованість транспорту для перевезення людей з особливими потребами, дитячих візочків.</p>

1	2
<p><i>Туризм, культурно-історичний, рекреаційний потенціал:</i> можливість розвитку подієвого туризму; високі рекреаційні можливості; унікальні історико-культурні пам'ятки; значна історико-культурна спадщина; частково збережений історичний центр міста; наявність самобутньої культури; розвинена мережа соціально-культурних об'єктів; достатня матеріально-технічна база закладів культури міста; активні партнерські стосунки з містами побратимами за кордоном.</p>	<p><i>Туризм, культурно-історичний, рекреаційний потенціал:</i> недостатнє використання рекреаційних ресурсів; обмежена доступність археологічних об'єктів для туристів; недостатня інформованість про регіон серед потенційних туристів та інвесторів; відсутність сучасної інфраструктури туризму та зон відпочинку, індустрії розваг та закладів для змістовного дозвілля молоді; недостатня кількість готелів та хостелів; недостатня кількість закладів харчування; недостатність рекламних матеріалів про місто; недостатня якість та асортимент туристичних послуг; низька культура відпочинку містян.</p>
<p>Можливості</p>	<p>Загрози</p>
<p><i>Географічне розташування:</i> близькість України до Європейського Союзу; налагодження співпраці з країнами Європи. <i>Природні ресурси:</i> законодавче врегулювання раціонального природокористування; використання підземних водних ресурсів. <i>Транспорт та інфраструктура:</i> покращення автодорожнього покриття; участь у інфраструктурних проєктах, що фінансуються із джерел Європейського союзу; організація велосипедного прокату в туристичних зонах. <i>Туризм, культурно-історичний, рекреаційний потенціал:</i> розвиток туризму на основі історико-культурної спадщини; покращення ситуації у сфері охорони історико-культурних пам'яток; залучення інвестицій в туристичну та супутню інфраструктуру міста; розвиток івентивного туризму.</p>	<p><i>Географічне розташування:</i> зниження конкурентоспроможності міста. <i>Природні ресурси:</i> вичерпання природних ресурсів; екологічні катастрофи; надмірна урбанізація. <i>Транспорт та інфраструктура:</i> відсутність комплексного підходу в організації руху та управління транспортом в місті; підвищення тарифів на основні енергоносії; відсутність комплексної програми міста у розвитку велосипедної інфраструктури; неспроможність та обмеженість можливостей міста щодо залучення технічної та фінансової допомоги для стабільного розвитку та впорядкування громадського транспорту, ремонту доріг. <i>Туризм, культурно-історичний, рекреаційний потенціал:</i> погіршення фізичного стану історичних і архітектурних пам'яток; конкуренція з боку інших історичних міст.</p>

* Сформовано автором на підставі [21]

У процесі проведення SWOT-аналізу було поділено чинники та явища на

категорії: сильних і слабких сторін проекту, його можливостей, що відкриваються при його реалізації, та загроз, пов'язаних з його здійсненням.

2.3. Стейкхолдери івентів на території міста Дубно

Залучення стейкхолдерів для івентів – це в першу чергу пошук вмотивованих однодумців на засадах взаємного партнерства. Основними задачами таких заходів є налагодження контактів, створення позитивного сприйняття молоддю та активними групами населення військово-патріотичних ідей, виховання нових лідерів громад, молодіжних активістів. Адже економічний, освітній, культурний, спортивний розвиток українських міст, селищ і сіл значною мірою залежить саме від молоді – відповідальної, думаючої, патріотичної, залученої до управлінських процесів. Безперечно, будівництво, ремонт чи реконструкція шкіл, лікарень, доріг у громадах мають пріоритетне значення, але втілення в життя цих інфраструктурних проектів має базуватись навколо центральної мети – для кого вони призначені і хто наповнюватиме їх змістом [22].

Таблиця 2.14

Мотиваційні чинники та корисність від залучення стейкхолдерів

Стейкхолдери	Власні очікування стейкхолдерів	Користь для військово-патріотичного фестивалю
1	2	3
ЗМІ	Отримання актуальної, достовірної інформації з першоджерела, підвищення рейтингу компанії	Привернення уваги до військово-патріотичного виховання, подій на сході України, вшанування героїв України, підвищення брендінгу м. Дубно;
Органи місцевого самоврядування	Впровадження розвитку молодіжної політики; забезпечення виконання Закону України про патріотичне виховання молоді;	Координація та часткове фінансування заходів з патріотичного виховання молоді;
Спонсори	Реклама та просування власного бренду, великий обсяг аудиторії, безкоштовна реклама в СМІ, реалізація своєї продукції на території заходів; залучення нових партнерів; демонстрація соціальної відповідальності бізнесу;	Фінансування фестивалю;
Громадські патріотичні об'єднання, лідери думок	Привернення уваги до проблем суспільства, залучення нових членів;	Волонтерство, висвітлення заходів на своїх сторінках у соціальних мережах, вплив на свою цільову аудиторію;

Продовж. табл.2.14

1	2	3
Депутати міської ради	Просування особистого бренду, залучення нових виборців, демонстрація соціальної відповідальності;	Фінансування та матеріальна підтримка заходу;
Культурологи, історики	Привернення уваги до м. Дубно потенційних туристів, особистий брендинг та пізнаваність колективу, привернення уваги до збереження культурно-історичних пам'яток м. Дубно;	Організація тематичних історичних та військово-патріотичних хабів, збереження, популяризація та ознайомлення молоді з національними традиціями, зміцнення соціокультурних зв'язків між різними регіонами України.
Інструктори та тренери	Обмін ідеями, налагодження нових контактів, популяризація бойових мистецтв;	Організація змагань, тренінгів медичного та військового спрямування, розваги, навчання учасників новим навичкам, популяризація військового мистецтва та здорового способу життя;
Художні співочі та танцювальні колективи	Просування власного бренду, збільшення кількості прихильників, залучення уваги преси, пошук спонсорів.	Участь у концертних заходах фестивалю, популяризація української культури, підняття патріотичного духу, формування та відродження традицій, розваги, залучення туристів.
Туристичні агенції та туроператори	Залучення нових клієнтів	Трансфер учасників фестивалю та туристів, розробка подієвих заходів, створення тематичних маршрутів
Компанії автобусних перевізників	Залучення нових клієнтів	Залучення для трансферу учасників фестивалю з ЖД вокзалів, аеропорту м. Рівного

* Сформовано автором

При організації роботи з засобами масової інформації, першочерговою задачею є окреслення кола каналів, які б максимально охоплювали молодіжну аудиторію. По перше це - національні мовники, які віщають через супутникове, ефірне мовлення та кабельні мережі у Рівненській області. В населених пунктах Зарічне, Дубровиця, Дубно, Сарни, Варащ, Рівне, Острог, працюють в ефірі 26 радіостанцій. У цифровому стандарті DVB-T2 працюють три станції (Варащ, Дубровиця, Рівне), які розповсюджують 32 телепрограми для 75 відсотків населення області. В області працюють три місцеві ефірні телекомпанії («UA:Рівне», ТОВ ТРК «Рівне 1», ТОВ ТРК «Ритм») та чотири місцеві ефірні радіостанції (Українське радіо «Рівне», ТОВ ТРК «Радіо Трек», КП ТРК «Полісся»,

КП ТРК «Березне») та мовник у кабельних мережах області та м. Луцьк ПП ТРК «Сфера ТВ» [10].

По друге – це залучення національних телевізійних компаній з великим охопленням. За рейтингом дослідницьких компаній Nielsen і «Комунікаційний Альянс» найбільші показники охоплення аудиторії у Прямого каналу (+143%), «Еспресо» (+33%) [42].

Формат взаємодії з місцевими ефірними телекомпаніями – особиста зустріч з журналістами безпосередньо на фестивалі (тематичні хаби, змагання, концерт). Для ініціювання серії публікацій оглядового різнопланового характеру в авторській обробці.

Формат взаємодії з національними телевізійними компаніями – включення у блок новин інформації про проведення військово-патріотичного фестивалю з позитивним емоційним фоном. Основна специфіка – оперативність, та акцентування на місці проведення івент – заходу.

Органам місцевого самоврядування відведено основне місце в організації культурно- масових заходів Дубнівського району та м. Дубно. Вони є невід’ємною частиною процесу організації подієвого заходу. По перше - це організація, координація та безперебійне обслуговування, під час проведення фестивалю, наступних служб: комунальних, транспортних, закладів громадського харчування та розміщення. Виокремлення територій та надання дозволів для встановлення наметових містечок учасників фестивалю та туристів По друге – фінансування військово-патріотичних заходів у межах існуючих програм розвитку регіону та відповідних нормативно-правових актів.

Допомога спонсорів – один з вагомих та поширених видів джерел фінансування фестивалів. В той самий час, партнерство зі спонсорами, прирікає виконувати свої зобов’язання щодо розміщення та рекламування. Всі спонсори територіально розташовані у м. Дубно та Дубенському районі, що сприятиме підвищенню розвитку регіону. Власники проживають на території громади. Допомога може надаватися у вигляді грошових коштів, а також продуктів харчування для наметових містечок з учасниками фестивалю.

Таблиця 2.15

Потенційні спонсори молодіжного військово-патріотичного фестивалю

Назва компанії	Форма власності	Основна діяльність
ТзОВ «Компанія «Зевс-ЛТД»	приватна	Виробництво м'яса та субпродуктів
ТзОВ «Дубенський хлібозавод»	приватна	Виробництво хлібобулочних та здобних виробів
ТзОВ «Укрмолпродукт»	приватна	Виробництво молочних продуктів
ПАТ «Дубномолоко»	приватна	Виробництво молочних продуктів
ТзОВ «Нові перспективи»	приватна	Виробництво хлібобулочних виробів
ПП «Аметист-плюс»	приватна	Виробництво цукерок
ТОВ «Мрія»	приватна	Виробництво цукерок

* Сформовано автором

Окремо необхідно зупинитися на громадських патріотичних об'єднаннях. Основною функцією цієї категорії стейкхолдерів є – інформування суспільства, зокрема молодіжну аудиторію, про проведення військово-патріотичного фестивалю та його місце розташування – дестинацію м. Дубно. Громадські патріотичні об'єднання мають забезпечити учасників фестивалю, командами молоді для змагань з різних областей України. У результаті такого партнерства патріотичні організації отримають можливість об'єднання під спільними гаслами у потужний загальноукраїнський національний рух. Також учасники фестивалю ознайомляться з туристичними можливостями регіону і у подальшому стануть потенційними туристами.

Найбільшим громадським патріотичним об'єднанням є – «Пласт». Осередки якого, є у всіх областях України. Всі об'єднання проводять тренування учасників в таборах та залучають до військово-патріотичних ігор. Проводять роботу з патріотичного виховання молоді. Навчають життєво необхідним навичкам, агітують за здоровий спосіб життя.

Таблиця 2.16

Перелік потенційних громадських патріотичних об'єднань для участі у військово-патріотичному фестивалі туристичної дестинації «Дубно»

Назва громадського патріотичного об'єднання	Присутність в областях України	Кількість тренувальних таборів
Молодіжний Націоналістичний конгрес клубів	Волинська, Львівська, Тернопільська, Івано-Франківська, Київська, Сумська, Полтавська, Дніпропетровська, Рівненська	3
ЦК АЗОВ	Київська, Сумська, Кіровоградська, Дніпропетровська, Житомирська, Запорізька, Миколаївська	3
ПЛАСТ	Всі області	97
Всеукраїнська федерація «СПАС»	Київська, Запорізька, Дніпропетровська, Харківська, Волинська, Донецька, Рівненська, Черкаська, Херсонська, Полтавська	4
Молодий Народний Рух	Тернопільська, Івано-Франківська, Київська, Сумська, Чернівецька, Полтавська, Дніпропетровська, Черкаська, Харківська	1
Національний Альянс	Волинська	1

* Сформовано автором на підставі [44, 45, 46, 49, 50]

Популяризація туристичної дестинації «Дубно» та збільшення туристичного потоку можливе при залученні «Інфлюєнсерів». «Інфлюєнцери» - це відомі блогери, або медійні особистості, з великим охопленням аудиторії у соціальних мережах. Здебільшого їх залучають для прихованої реклами товарів, послуг, активностей та подій. Вартість такого рекламування для блогерів коливається у межах 200-500 дол. США, в залежності від охопту аудиторії. Якщо подія співпадає з власними переконаннями медійних особистостей, тоді освітлення події може бути безкоштовним, або включати оплату трансферу, проживання та харчування для участі у заході.

Таблиця 2.17

Перелік потенційних «Інфлюєнсерів» залучених для інформування про військово-патріотичний фестиваль туристичної дестинації «Дубно»

Ім'я	Тег в instagram	Кількість підписників в instagram
Алла Мазур	@allamazurofficial	45000
Леся Никітюк	@lesia_nikituk	3500000
Надія Дорофєєва	@nadyadorofeevanadya	56900
Лідія Таран	@lidiyataran	132000

* Сформовано автором на підставі [60]

«Інфлюенсерів», для інформування про подію, обирали виходячи з великого охопту аудиторії, прицільності цільової аудиторії (учасники фестивалю – підлітки; контингент туристів – студенти, молодь до 35 років), тематичних блогів про мандри. Алла Мазур та Лідія Таран відомі медійники. Багато подорожують Україною та світом. Мають велику кількість підписників. Леся Никітюк – відома телеведуча програми туристичного спрямування, блогер з великим охопленням аудиторії. Надію Дорофєєву було обрано через великий охват аудиторії та віковою групою її підписників (Додаток Т).

Серед «Лідерів думок» є дві письменниці Тамара Горіхо Зерня (авторка популярної прози про події на Сході України) і Лариса Ніцой (відома історичною прозою, популяризацією української мови та вдалим зверненнями до молоді). Наталя Юсупова – представник потужного волонтерського руху.

Таблиця 2.18

Перелік потенційних «Лідерів думок» для участі у військово-патріотичному фестивалі туристичної дестинації «Дубно»

Ім'я	Громадська діяльність	Кількість друзів/підписників у facebook
Тамара Горіхо Зерня	Блогер, письменниця	11327
Наталя Юсупова	Відомий волонтер	38273
Лариса Ніцой	Громадський діяч, письменниця	33571

* Сформовано автором на підставі [58]

До розважальних заходів будуть залучені місцеві художні співочі та танцювальні колективи.

Таблиця 2.19

Перелік потенційних учасників концерту з відкриття військово-патріотичного фестивалю туристичної дестинації «Дубно»

Ім'я	Тег в instagram	Кількість підписників в instagram
Тіна Кароль	@tina_karol	1700000
Даха Браха	@dakhabrakha	27700
Піккардійська терція	@pikkardijska.tercia	36989
Дзідзьо	@dzidzio .ua	16800

* Сформовано автором на підставі [60]

Для участі у концерті з відкриття військово-патриотичного фестивалю туристичної дестинації «Дубно», пропонуємо залучити популярних у молоді виконавців. До того ж вони мають велике охоплення аудиторії у соціальних мережах (Додаток У). Через залучення до проведення подій представників різних груп громадського суспільства подієвий туризм згуртовує місцеву громаду, виступає в ролі каталізатора її потенціалу, запускає механізми публічно-приватного партнерства.

Окремо слід приділити увагу туристичним агенціям та туристичним операторам. Вони входять в структуру забезпечення туристичними послугами, здійснюють трансфер туристів, розробляють цікаві туристичні маршрути різної складності.

Таблиця 2.20

Туристичні оператори та туристичні агенції присутні у м. Дубно

Туристичні агенції	Туристичні оператори	Гіди-фрилансери
ТА «Експрес-тур»	ТО «Відвідай»	Дудка Олена
ТА «Море турів»	ТО «Там-Тур»	Юрій Пшеничний
ТА «Eva Tour»	ТО «Мережево мандрів»	Іван Касянчук
ТА «Asterias Tour»	ТО №Тури по Україні»	Наталія Столяр
ТА «hranat Tur'»	ТО «Putevka.ua»	Оксана Головка
ТА «ARV»	ТО «TEZ Tour»	Еліна Посільська

* Сформовано автором

У м. Дубно не має великих компаній з пасажирських автобусних перевезень. Пасажирські автобусні перевезення здійснюються фізичними особами підприємцями (ФОП). Перелік таких перевізників на території м. Дубно в обсязі 25 осіб, знаходиться в районній раді м. Дубно.

Висновки до розділу 2

Проведена діагностика регіону показала, що туристична дестинації «Дубно» має великий потенціал для розвитку івентивного туризму. На території розташована велика кількість пам'яток історії, культури, архітектури, культових споруд, сільських агросадиб, лісових масивів, водних об'єктів, відпочинкових зон

для різного виду туризму. Проте є ряд недоліків, що можуть перешкоджати швидкому розвитку дестинації і, зокрема, проведенню масштабних фестивальних заходів. Це - не велика кількість закладів розміщення і харчування та погане покриття шляхів. Тому потрібні додаткові інвестиції у розбудову туристичної інфраструктури.

Аналіз маркетингових досліджень ринку івентів у туристичній дестинації «Дубно» показав, що життєвий цикл дестинації носить сезонний характер. Високий туристичний сезон припадає на травень-серпень. В інші місяці – поступово знижується майже до 10%. І, якщо, влітку туристи мають можливість зупинитися у наметових містечках, то взимку в них такої можливості не має і вони обмежені у виборі. Слід зауважити що, місцевій владі необхідно приділяти увагу історико-культурній складовій потенціалу, адже вона недостатньо представлена на туристичному ринку України.

На території міста, влітку, проходять різноманітні свята та фестивалі. Наймасштабніший – Рок-фестиваль «Тарас Бульба». І, хоча, він вважається досить успішним, комунікації з цільовою аудиторією - майже відсутні. Кількість підписників в соціальних мережах – дуже мала, і кількість публікацій в мережі інтернет, за весь час існування фестивалю, налічує близько 100 інформаційних повідомлень.

РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ФЕСТИВАЛЮ У ТУРИСТИЧНІЙ ДЕСТИНАЦІЇ «ДУБНО»

3.1. Розроблення проекту військово-патріотичного фестивалю «Загартовані волею» у туристичній дестинації «Дубно»

З року в рік кількість відвідувачів подієвих турів зростає, що викликає необхідність у створенні модернізованої інфраструктури, вивченні туристичного попиту на подієвий туризм та факторів, що впливають на нього, підготовці спеціалістів для взаємодії зі споживачами під час проведення заходів та залученні грошових коштів для просування, реалізації та розвитку event турів. Україна розташована у центрі Європи та має усі умови для належного розвитку економіки за рахунок туризму, проте суттєво відстає від провідних держав світу за рівнем розвитку туристичної інфраструктури та якості туристичних послуг. На сучасному етапі у нашій країні відбуваються складні соціально-економічні та військові події. З початком війни на сході України, як показала практика, наше суспільство активно протистоїть ворожій агресії. У цих умовах особливої актуальності набуває проведення заходів із військово-патріотичного виховання молодого покоління. Необхідно продовжувати та розвивати традиції українських захисників, суспільних процесів, які сьогодні проходять у нашій державі та можуть визначальною мірою вплинути на її майбутнє. З цією метою пропонуємо розробити та реалізувати проект організації проведення Всеукраїнського військово-патріотичного фестивалю «Загартовані волею» з облаштуванням трьох денного табору, розміщеного у наметовому містечку.

Територія Дубенського району обрана для фестивалю не випадково. Вона відома своїм історичним минулим, архітектурними пам'ятками, й героями. Тому у процесі організації проведення військово-патріотичного фестивалю планується проведення таких заходів:

- військові вишколи, марш-кидки, військово-патріотичні ігри (в тому числі організовані партнерами – іншими інститутами громадянського суспільства);

- організація навчань з територіальної оборони;
- організація та проведення змагань з різних видів спорту;
- організація та проведення спільних заходів із закладами освіти на обласному і загально-державному рівні, пов'язаних з підвищенням рівня правових знань, із залученням фахівців відповідної галузі;
- організація та проведення конкурсів, концертів, та інших культурно-масових заходів.

Метою організації військово-патріотичних фестивалів є – популяризація туристичної дестинації, сприяння патріотичному вихованню молоді, виконання державних програм з виховання молоді місцевою владою. Тому основними суб'єктами, що в даному випадку, залучені до події, виступають організатори військово-патріотичного фестивалю, органи місцевого самоврядування та молодь (учасники фестивалю). Ефект, який отримують всі суб'єкти, від організації військово-патріотичного заходу, є – виключно соціальним. Для розвитку туристичної дестинації цього не достатньо, адже розвиток територій залежить і від обсягу грошових надходжень. Тому пропонуємо до визначених суб'єктів додати туристичних агентів і операторів, що можуть запропонувати туристам тури військово-патріотичного спрямування під час проведення фестивалю. Це дозволить отримати не тільки соціальний, а і економічний ефект (рис. 3.1).

До участі у програмі фестивалю «Загартовані волею» планується залучити молодіжні організації з всіх областей України в кількості 150 осіб. Основною метою, яку ставили перед собою організатори військово-патріотичного фестивалю, це сприяння самопізнанню та самовихованню учасників, винайденню ними свого покликання та шляху в військово-патріотичному просторі через спеціальну вишкільну систему занять, змагання, ігор побудованих на основі національно-патріотичної і військово-спортивної системи виховання використовуючи досвід козацького, скаутського і військового виховання; формування національно-патріотичної свідомості і національної гідності; підвищення престижу навчання у військових навчальних закладах та служби у лавах Збройних Сил України;

ознайомлення представників військово-патріотичних організацій з новітніми методиками та системами роботи з молоддю в умовах літнього відпочинку.

Рис. Взаємозв'язок системи цінностей та формування іміджу туристичної дистинації від організації військово-патріотичних фестивалів [72]

* Сформовано автором

Організаторами фестивалю розроблено програму заходів (табл. 3.1). Туристичні оператори, при створенні туристичної програми фестивального туру, обов'язково враховують і узгоджують у часі всі спільні заходи учасників фестивалю та туристів. Для участі у подіях фестивалю, туристів забезпечують спеціальними картками з QR – зображенням або спеціальними фірмовими браслетами. Туристична група розміщується у пішій доступності до основних локацій фестивалю. Місце проведення фестивалю – це паркова зона «Острів»,

розташований неподалік центру міста та історичних пам'яток. Стадіон «Спартак» для змагань також знаходиться біля паркової зони.

Таблиця 3.1

Проект програми проведення дводенного військово-патриотичного фестивалю у м. Дубно «Загартовані волею»

Назва заходу	Час проведення	Місце локації
Збір учасників	2 серпня, 9.00	Палац князів Любомирських, оглядовий майданчик
Похід до місця вишкілу	2 серпня, 9.30	Парк «Острівок»
Урочисте відкриття-презентація фестивалю	2 серпня, 10.00	Парк «Острівок»
Знайомство, презентація учасників фестивалю	2 серпня, 11.00	Парк «Острівок»
Тематичний квест	2 серпня, 12.00	Стародавня частина міста
Обід	2 серпня, 13.00	Парк «Острівок»
Тематичні хаби з історії визвольної боротьби та історії регіону для учасників та гостей фестивалю	2 серпня, 14.00	Парк «Острівок»
Змагання команд з єдиноборств	2 серпня, 15.30 – 17.30	Стадіон «Спартак»
Арт-майданчик конкурс дитячих малюнків на військову тематику	2 серпня, 15.30 – 17.30	Парк «Острівок»
Вечеря	2 серпня, 18.00	Парк «Острівок»
Гала-концерт з нагоди відкриття фестивалю	2 серпня, 19.00	Стадіон «Спартак»
Вишкіл	3 серпня, 9.00	Парк «Острівок»
Тематичні хаби з тактики та розвідки	3 серпня, 9.30 – 12.00	Парк «Острівок»
Обід	3 серпня, 13.00	Парк «Острівок»
Майстер клас зі спортивного орієнтування для учасників та гостей фестивалю	3 серпня, 14.00 – 15.15	Парк «Острівок»
Змагання зі стрільби	3 серпня, 15.30 – 17.00	Стадіон «Спартак»
Нагородження команд - переможців змагань	3 серпня, 17.00 – 18.00	Стадіон «Спартак»
Вечеря	3 серпня, 18.00	Парк «Острівок»
Участь у нічних навчаннях «Захист» разом з учасниками фестивалю	3 серпня, 19.00 – 21.00	Парк «Острівок»
Церемонія урочистого закриття фестивалю (запалення ватри), концерт	3 серпня, 22.00	Стадіон «Спартак»

* Сформовано автором

Проведемо розрахунок витрат, що виникатимуть у організаторів військово-патріотичного фестивалю. Витрати на забезпечення проживання та харчування учасників даного заходу (Опх) обчислимо за формулою:

$$\text{Опх} = \text{Кос} \times \text{КД} \times \text{ВД}, \quad (3.1)$$

де Кос - кількість осіб (150 чол.);

КД - кількість днів фестивалю (2 дні);

ВД - вартість проживання та харчування за день (100 грн.). Тоді вартість проживання та харчування учасників заходу дорівнює: $\text{Опх} = 150 \times 2 \times 100 = 30000,00$ грн. Розрахуємо витрати на транспортні послуги, що виникатимуть у процесі проведення заходу. Вони включатимуть як витрати на перевезення пасажирів автобусами, так і на послуги, що виникають у зв'язку з перевезенням вантажів (обладнання, устаткування) до місця проведення заходу вантажним автомобілем. Витрати на перевезення учасників та обладнання у рамках проведення фестивального заходу «Загартовані волею» розрахуємо за формулою:

$$\text{Вп} = (\text{Кавт} + \text{Кв.а.}) \times \text{ВСт} \times \text{Кр}, \times \text{Вкм}, \quad (3.2)$$

де Кавт – кількість автобусів для перевезення учасників;

Кв.а. – кількість вантажних автомобілів, що будуть використані для транспортування обладнання;

ВСт – відстань між Рівне – Дубно (туди і назад);

Кр – кількість виконаних рейсів;

Вкм – вартість одного кілометра перевезень.

Тоді витрати на перевезення учасників та обладнання заходу «Загартовані волею» становитимуть: $\text{Вп} = (3+1) \times 45 \times 2 \times 19 = 6840,00$ грн. Отже, загальні витрати на перевезення учасників та доставку необхідного устаткування та обладнання «Загартовані волею» складатимуть 6840,00 грн. Розрахунок частини адміністративних витрат, що стосується витрат на оренду обладнання й оргтехніки наведено у таблиці.

Загальні витрати на оренду обладнання й оргтехніки для проведення військово-патріотичного заходу становитимуть 45060 грн. (табл. 3.2.)

Таблиця 3.2

Розрахунок витрат на оренду обладнання, спортивного інвентарю й оргтехніки

Вид обладнання та оргтехніки	Кількість одиниць, шт.	Кількість днів (годин) оренди	Вартість оренди за день (годину), грн.	Сума, грн.
Проектор	4	2	200,00	1600,00
Екран для проектора	4	2	100,00	800,00
Арбалет спортивний масою 19 кг	1	2	500,00	1000,00
Арбалет спортивний масою 16 кг	1	2	500,00	1000,00
Страйкбольний привід	6	1	500,00	3000,00
Стріла для арбалета	20	2	20,00	800,00
Мотузка 10 мм (основна, 95 м)	1	1	250,00	250,00
Мотузка 6 мм (допоміжна, 30 м)	1	1	10,00	10,00
Карабін сталевий	30	1	10,00	300,00
Туристична страхувальна універсальна система	6	1	50,00	300,00
Пістолети, рушниці	8	2	200,00	3200,00
Автомати ММГ	20	2	350,00	14000,00
Акустична система	6	2	650,00	7800,00
Підсилювач потужності	4	2	500,00	4000,00
Мікрофон	4	2	100,00	800,00
Процесор акустичних систем	1	2	700,00	1400,00
Намет військовий	8	2	300,00	4800,00
Усього за статтею витрат				45060,00

* Сформовано автором

Далі розрахуємо витрати на поліграфічні послуги та величину канцелярських витрат (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Розрахунок витрат на поліграфічні послуги та суми канцелярських витрат

Вид поліграфічних послуг та видів канцелярських витрат	Кількість одиниць, шт.	Вартість за одиницю, грн	Сума, грн.
1	2	3	4
Поліграфічні послуги			
Буклети	150	25	3750,00
Подяки, грамоти	50	10	500,00
Усього за статтею			4250,00
Канцелярські витрати			

Продовж. табл. 3.3

1	2	3	4
Папір А4 (щільність 80 г/м ² , 500 аркушів)	2	80	160,00
Ручка кулькова офісна	200	6	1200,00
Папка-конверт прозора (формат А4)	20	20	400,00
Блокнот для нотатків (формат А6)	200	16	3200,00
Бейдж з мотузкою Ахент 4506 (100 x 60 мм)	200	15	3000,00
Усього за статтею			7960,00
РАЗОМ			12210,00

* Сформовано автором

За даними таблиці, заплановані на проведення заходу витрати на поліграфічні послуги становитимуть 4250,00 грн., а канцелярські витрати - 7960,00 грн. У процесі організації проведення військово-патріотичного фестивалю також виникають витрати на інформаційні послуги, а саме навчальних фільмів з патріотичного виховання. Такого фільму (витрати відео зйомку, монтаж матеріалу, розробку сценарію, формування тексту та його озвучення) становить 6000 грн. Загальна кількість фільмів – 4 од., розрахуємо суму витрат на інформаційне забезпечення проведення запропонованого заходу (ВІ): $ВІ = 6000 \times 4 = 2400$ грн.

Інші витрати на проведення військово-патріотичного заходу включатимуть:

- кульки страйкбольні ціною 0,2 грн./шт у кількості 7000 шт: $0,2 \times 7000 = 1400$ грн.;

- кульки до рушниці, пістолета. Ціна упаковки кількістю 600 шт. – 110 грн., необхідна кількість упаковок – 11 уп. Тоді витрати на них становитимуть: $110 \times 11 = 1210$ грн.

Разом інших витрат: $1400 + 1210 = 2610$ грн.

Складемо кошторис витрат на реалізацію проекту на основі вище проведених розрахунків (табл. 3.4).

Загальна сума витрат проекту згідно складеного кошторису становитиме 99120,0 грн. за 2 дні проведеного фестивалю. В середньому на один день припадає 49560 грн.

У процесі проведення заходу планується залучити кошти з державного бюджету і від спонсорів.

Таблиця 3.4

Кошторис витрат на реалізацію військово-патріотичного фестивалю
«Загартовані волею» з влаштуванням 2-ти денного наметового табору

Вид витрат	Сума, грн.
Оплата проживання та харчування учасників заходу	30000,00
Транспортні витрати	6840,00
Поліграфічні послуги	4250,00
Канцелярські витрати	7960,00
Витрати на оренду обладнання й оргтехніки	45060,00
Витрати на інформаційні послуги	2400,00
Інші витрати	2610,00
Всього по проекту	99120,00

Організація проведення заходу сприятиме підвищенню рівня військово-патріотичного виховання української молоді, здобуття необхідних у житті знань та навичок.

В свою чергу, туристичні оператори пропонують військово-патріотичний фестивальний тур «Загартовані волею». Загальна тривалість фестивального туру: 4 днів (3 ночі). Маршрут туру наведений в Додатку Ф.

1 день

06.00 - Від'їзд з Києва (зустріч на автостанції «Дачна», м. Житомирська)

11.00 - Прибуття до м. Дубно

11.00 – 12.00 – заселення у готель на лівобережній частині міста

13.00-13.30 - обід

13.30 – 15.00 – оглядова екскурсія по м. Дубно

15.30-17.30– час на підготовку до квест-завдання «Загадки минулого»

18.00-19.00 – вечеря

19.30 – квест-завдання «Загадки минулого»

2 день

08.00 – сніданок

08.30 – пішохідна прогулянка парком на майдані незалежності «Чотири пори року» (1,5 км)

09.00 - 16.00 – відвідування військово-патриотичного фестивалю «Загартовані волею»

17.30 – відвідання парку дерев'яних фігур

18.00 – вечеря

19.00 – відвідання гала-концерту військово-патриотичного фестивалю «Загартовані волею»

3 день

09.00- Сніданок

09.30 - відвідання тематичних хабів з тактики та розвідки

11.00-13.00 – прогулянка ярмарком народної творчості

13.00 – обід

14.00 – майстер-клас зі спортивного орієнтування на місцевості

15.30 – Оглядова екскурсія «Дубенщина в період світових воєн» (Дубно (історико-культурний заповідник) - Тараканів (Тараканівський форт) - Птича (танкова битва) - Верба (події I-II світових воєн))

18.00 – вечеря

19.00 – 21.00 участь у нічних навчаннях «Захист» разом з учасниками фестивалю

21.00 – концерт з закриття фестивалю

4 день

09.00 – сніданок

09.30 – 10.30 – виселення з готелю

10.30 – від'їзд до міста Рівне (47,4 км)

11.15 – прибуття до міста Рівне

11.30 – 14.00 – оглядова екскурсія по місту Рівне

14.00-14.30 – час відведений для обіду (зупинка поблизу місцевої автозаправки)

14.30 – від'їзд до Києва (377,3 км)

19.00 – прибуття до Києва

Ключовим моментом створеної програми обслуговування є відвідування військово-патріотичного фестивалю.

Програма військово-патріотичного фестивалю «Загартовані волею»

Програмне обслуговування передбачає включення послуг розміщення, харчування, транспорту та екскурсійного обслуговування до туристичного пакету. Послуги надаються шляхом укладення підприємством угод з обслуговуючими сторонами.

Вартість екскурсій, харчування та розважальних заходів включається до вартості туру.

Розміщення.

Найкращим вибором для наших туристів є вибір готелю «Дубно», що розташований за адресою вулиця Д. Галицького, 9. Даний готель є кращим вибором з розміщення для туристів, адже він знаходиться на центральній вулиці, має низьку цінову політику, знижки для груп туристів та має ресторанний комплекс.

Готель являє собою 4-х поверхову будівля, розділену на готельну і ресторанну частини. Вписується в старовинний ансамбль міста. До послуг гостей пропонується реконструйовані комфортабельні номери різних категорій. Всі номери оснащені телевізором, телефоном, доступом Wi-Fi, має безкоштовний паркувальний майданчик, перукарню, масажний кабінет, доставку продуктів харчування. У готельному комплексі надаються такі послуги: кафе на 50 осіб, банкетний зал на 100 осіб, конференц-зал на 30 осіб, автомийка. Сніданок включений у вартість проживання. Фотографії номерного фонду наведені в Додатку Х.

Харчування.

- Обід 1 день – відбувається в кафе готелю «Дубно». Меню: салат овочевий (огірок, помідор, болгарський перець), суп куриний, картопля, м'ясо по-французьки, хліб, морс.

- Вечеря 1 день – відбувається в кафе готелю «Дубно». Меню: салат м'ясний, рис з курячою відбивною, узвар, млинець з бананом та шоколадом.

- Сніданок 2 день – відбувається в кафе готелю «Дубно» (шведський стіл).
- Обід 2 день – відбувається в похідній кухні фестивалю.
- Вечеря 2 день – відбувається в кафе готелю «Дубно». Меню: салат «Шопський» (язык, овочі), риба, рис карі, хліб, морс, яблуневий штрозель.
- Сніданок 3 день – відбувається в кафе готелю «Дубно» (шведський стіл).
- Обід 3 день - відбувається в кафе готелю «Дубно». Меню: салат овочевий (огірок, помідор, капуста), суп з фрикадельками, м'ясо у горщечках, хліб, морс.
- Вечеря 3 день - Меню: салат «Єлісейські поля» (горіхи, айсберг, курятина, виноград), риба, булгур, хліб, морс, тістечко.
- Сніданок 4 день - відбувається в кафе готелю «Турист».
- Обід 4 день – перекус з ланч-боксу (бутерброди, салат, печиво, банан, пакетик соку).

Транспортне забезпечення військово-патриотичного фестивального туру «Загартовані волею» потребує організованого транспортного забезпечення. Нами обрано комфортабельний автобус з зручними сидіннями, кондиціонуванням та зручностями для туристів. До того ж він є відносно не дорогим та мобільним видом транспортних перевезень 20 грн./км. Переїзд Київ – Дубно (360 км). В дорозі туристи будуть знаходитися 4,5 години без зупинок. По нормам обслуговування потрібно здійснити одну зупинку тривалістю 20 хв. В Україні обмежені нічні переїзди туристів, тому поїздку потрібно планувати зранку. Автобус повинен мати відео- та теле- зображення, для забезпечення комфортного перебування туристів в дорозі. Необхідно забезпечити фестивальний тур кваліфікованим персоналом: водій (стаж роботи не менше 10 років) та кваліфікований гід. Перевезення доцільно здійснювати компанією автобусних перевезень «EuroClub». Водій та всі пасажирів автобусу та транспортний засіб мають бути застрахованими. Компанія «PZU», займає одне з найкращих місць в рейтингу туристичного страхування і надає найкращі цінові та пакетні можливості страхування туристів.

Перелік документів туриста для отримання страховки від компанії «PZU»:

Документ що засвідчує особу Застрахованого (закордонний паспорт або паспорт громадянина України, свідоцтво про народження дитини, якщо поїздка до

країн СНД, у яких з України безвізовий режим перетину кордону), ідентифікаційний код Застрахованого. Страхова сума на групу туристів складає 1200 грн.

Екскурсійні послуги надаватимуться шляхом укладання угод про екскурсійне обслуговування з місцевими екскурсійними бюро в місті Рівне та місті Дубно.

Таблиця 3.5

Опис заходів фестивального туру м. Дубно «Загартовані волею»

Подія фестивалю	Зміст
Тематичні хаби з історії визвольної боротьби та історії регіону	Дискусії на теми: «Національно-патріотичний рух і визвольна боротьба українців»; «Сучасні герої України»
Тематичні хаби з тактики і розвідки	Загальні тактичні поняття; індивідуальна тактична підготовка; дії підрозділу в бою та на марші; організація засідки і контр-засадних дій; загальне поняття про розвідку і її способи; маскування; способи переміщення; напрацювання навиків спостереження; збір інформації;
Майстер-клас зі спортивного орієнтування на місцевості	орієнтування на місцевості; похід; навички таборування (створення схованки); розпалювання вогнища; харчо-забезпечення (мисливство); водо-забезпечення; самопомога при різноманітних ураженнях;
Військово-польові і практичні тренінги	Військово-розвідувальний рейд, нічні навчання, практичне заняття з виживання, стрільба з бойової стрілецької зброї.
Квест «Загадки минулого»	Цікава гра в історичні загадки на предмет знання історії за темою «Героїчне минуле України». В ході гри туристи будуть поділені на команди і повинні будуть вирішувати різні загадки та давати відповіді на питання (знання історії, культури, географії завдання типу «вгадай подію за фрагментом»). Переможе команда, яка набере найбільшу кількість балів. Місце проведення: парк «Острівок».
Стрілецька підготовка	ТТХ стрілецької зброї; правила поводження зі зброєю; навички стрільби; стрільба з пістолета, гвинтівки і автомата, метання гранати і холодної зброї;

* Сформовано автором

Участь у подіях фестивалю буде входити у вартість туру. Шляхом укладання договорів з організаторами фестивалю. Варто зауважити, що всі подієві заходи будуть проводитися фаховими стейкхолдерами військово-патріотичного фестивалю.

Для оформлення створення нового туристичного пакету необхідно розробити технологічну карту туристської подорожі (табл.3.6).

Таблиця 3.6

Технологічна карта туристської подорожі

Назва туристичної організації	«Україна-тур»
Назва маршруту	«Загартовані волею»
Вид транспорту	Автобус
Основні пункти маршруту	Дубно – Рівне
Вид маршруту	Радіальний маршрут
Кілометраж	776 км
Тривалість маршруту в днях (календарних)	4 дні
Кількість туристичних груп	1 група
Всього туристів по маршруту	20+1
Всього людино-днів (по ночівлям)_обслуговування на маршруті	3 людино-доби
Вартість путівки на туристичну групу	47453,12
Вартість путівки на одну особу	2373 грн (10% комісії турагенства)

* Сформовано автором

Технологічна карта фестивального туру «Загартовані волею» розроблена для 30 осіб на 4 дні. Основний транспорт подорожі – автобус. Загальний маршрут радіального вигляду 776 км. Схема транспортного маршруту Київ – Дубно – Рівне – Київ наведена в Додатку Ф. Вартість путівки на групу складає 47453,12 грн., а на одну особу 2373 грн.

Окрім технологічної карти необхідно розробити інформаційний листок, який містить розділи обов'язкової та додаткової інформації за маршрутом, призначеної для туриста, і є невід'ємним додатком до путівки або ваучеру (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Інформаційний листок до туристської путівки «Духовний місток до минулих віків»

Параметри	Характеристика
1	2
Назва країни перебування	Україна
Найменування місць/міст перебування	Дубно - Рівне
Державний устрій країни перебування	Унітарна, суверенна і незалежна, демократична, соціальна і правова держава, парламентсько-президентська республіка.
Столиця	Київ
Великі міста	Київ, Львів, Одеса, Дніпропетровськ

Продовж. табл. 3.7

1	2
Релігія	Християнство, Католицизм
Коротка інформація про транспортне обслуговування під час подорожі та заклади розміщення та харчування по маршруту	Транспортне обслуговування буде здійснюватися згідно маршруту та у чітко визначений час. Харчування буде здійснюватися у відповідний час при екскурсійних днях, та сухими пайками під час нестандартних ситуацій.
Основні визначні пам'ятки	Красназнавчий музей у місті Рівне, Парк культури і відпочинку ім. Т. Шевченка, Дубенський замок, Козацький редут (козацькі могили), Божа гора («Чудодійна гора Іспряча»), Джерело Святої Анни (Цілюще джерело в Онішківцях), Дубно (історико-культурний заповідник), Тараканів (Тараканівський форт), Птича (танкова битва), Верба (події I-II світових воєн), Майдан (центр визвольної боротьби), Гурби (битва 1944 року, пам'ятний знак воїнам УПА)

* Сформовано автором

В таблиці представлена калькуляція вартості автотранспортного маршруту фестивальної подорожі «Загартовані волею»

Таблиця 3.8

Калькуляція вартості автотранспортного маршруту

№ п/п	Назва стаття витрат	Кількість	Ціна	Сума, грн
1.	Витрати на паливо в Україні	77,6 л	25,99 грн	2016,8
2	Витрати на відрядження водієві в Україні	4	1000	4000
3	Витрати на страхування	20+1	57,14	1200
4	Витрати на платні стоянки	-	-	-
5	Витрати на платні дороги	-	-	-
6	Загально експлуатаційні затрати (утримання офісу, реклама, зарплата персоналу)			3000
7	Накладні витрати (екологічний збір, рекреаційний збір, санобробка, злив туалетів)			2000
8	Амортизація			650
9	Собівартість			12866,8
10	Прибуток			3860,04
11	Загальна вартість авто туру			16726,84
12	Вартість у розрахунку на одну особу			836,34

* Розраховано автором

Паливо: $(776\text{км}/10\text{л}/\text{км}) * 25,99\text{грн} = 1947(\text{грн})$

Витрати на відрядження: $5000(\text{мін з/п}) * 20\% * 5\text{днів} = 1000(\text{грн})$

Витрати на страхування: $57,14 \cdot 21 = 1200$ (грн)

Амортизація:

Амортизаційні витрати за рік $= 8281000 / 7 = 1183000$ грн.

Амортизаційні витрати на 1добу $= 1183000 / 364 = 3250$ грн.

Амортизаційні витрати на 1 групу осіб за 4 днів туру $= 3250 \cdot 4 = 13000$ грн.

Амортизаційні витрати на 1 особу за 5 днів туру $= 13000 / 20 = 650$ грн.

Собівартість: $2016,8 + 4000 + 1200 + 3000 + 2000 + 650 = 12866,8$ грн

Прибуток: $12866,8 \cdot 30\% = 3860,04$ (грн)

Загальна вартість авто туру: $12866,8 + 3860,04 = 16726,84$ грн

Вартість у розрахунку на 1 особу: $16726,84 / 20 = 836,342$ грн

Розрахунок вартості туру «Духовний місток до минулих віків» представлено нижче в таблиці

Таблиця 3.9

Калькуляція фестивального туру «Загартовані волею» для туристичної фірми

№ з/п	Калькуляційна стаття	Показники		
		Кількість	Ціна	Вартість
1	Транспорт	20	836,34	16726,84
2	Страхування (групове)	20	67,5	1350
3	Проживання (-20% знижка) Готель «Дубно» (двухмістний стандарт)	4	300	1500
4	Харчування	1		1200
5	Екскурсійне обслуговування (відвідування фестивалю, витрати на оглядові екскурсії, організацію квест- завдань)	20	400	8000
6	Витрати на послуги супроводу (аніматор)	4	1000	4000
8.	Загальновиробничі витрати			4916,53
9.	Витрати на рекламу			16388,42
10	Виробнича собівартість			54081,78
11	Прибуток (націнка)	30%		16224,53
12.	Вартість обслуговування групи			70306,32
13	Ціна одного ваучера без ПДВ			3515,32
14.	ПДВ	20%		703,063
15.	Ціна продажу одного ваучера з ПДВ			4218,38
16	Комісія турагенства	10%		421,84
17	Остаточна ціна продажу тур пакету на людину			4640,21

*Розраховано автором

Кінцева ціна туру формується наступним чином:

$$Ц_{\text{кін}} = C * N_{\text{пр}} + \Phi_{\text{ком}}, \quad (3.3)$$

де $Ц_{\text{кін}}$ – кінцева ціна реалізації туру;

C – собівартість туру;

$N_{\text{пр}}$ – норма прибутку;

$\Phi_{\text{ком}}$ – фіксована комісія туристичним агентам.

Варто також зазначити, що туристам необхідно взяти з собою певну суму грошей на харчування, коли воно не передбачене в програмі та додаткові витрати на сувеніри тощо.

Виконавши всі необхідні розрахунки, можна зробити висновок, що вартість даного туру в сучасних умовах є досить економічною для людей будь-якого віку, а сама програма є дуже насиченою та цікавою. Тому розроблення нового фестивального туру «Загартовані волею» є доцільним для туристичних підприємств.

3.2. Механізми просування військово-патріотичного фестивалю на ринку івентивного туризму

Сьогодні саме маркетинг є джерелом впливу на людей, оскільки його головна ціль – підкреслення важливості та цінності, формування особливого світогляду, привертання уваги до різноманітних проблем. Тому, місцеві органи влади все частіше звертаються до маркетингових агентств з метою розробки ефективної маркетингової кампанії та брендінгу окремих територій та туристичних дестинацій. Для успішного розвитку туристичної дестинації «Дубно» необхідна розробка маркетингової компанії тих подієвих заходів, що відбуваються на цій території. Метою маркетингової кампанії є покращення соціально-культурного життя населення, розвиток територій та залучення інвестицій.

Механізм просування військово-патріотичного фестивалю на ринку івентивного туризму буде включати наступні етапи: 1. Відбір цільової аудиторії; 2.

Розробка маркетингової компанії; 3. Оцінка ефективності реалізації маркетингової компанії.

Будь яка маркетингова компанія починається з визначення профілю цільової аудиторії і впливу на неї зовнішнього середовища. Отже протягом останніх 5 років можна спостерігати розвиток 3 основних тенденцій – суцільна економія, «купуй українська» та есо-friendly споживання. Як зазначалося у попередніх підрозділах, купівельна спроможність більшості верств населення України або не змінилася, або знизилась, тому досить поширеним явищем є економія.

За даними компанії Research & Branding Group, на січень 2019 року 92% громадян України економлять на своїх витратах і лише 3% не знають, що це. Для порівняння, у 2014 році тільки 70% опитуваних визнали, що їм доводиться економити.

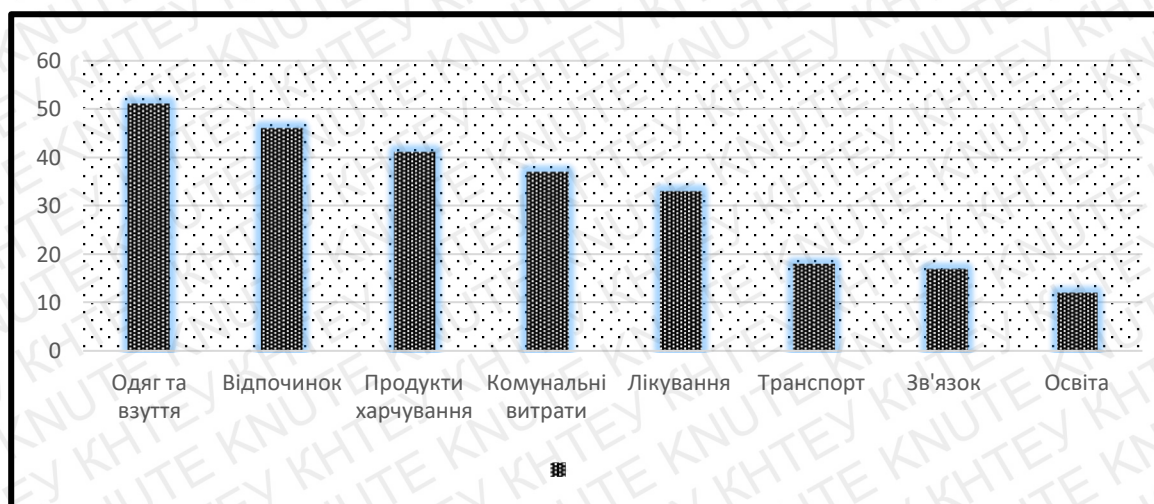

Рис. 3.2. На чому українці економлять найбільше (у %)

*Побудовано автором на підставі [28]

Порівняно з березнем 2014 року тих, хто став обережніше відноситись до витрат на їжу стало більше на 4%, на освіту – на 5%, на зв'язок – на 7%, проїзд – на 8%, лікування, одяг і взуття – на 13%, відпочинок і відпустку – на 21% і на комунальні витрати – на 22%.

Серед усіх витрат є 3, де українці почали заощаджувати найбільше: транспорт, комуналка та відпустка. На пересуванні та відпочинку кількість людей,

що почали скорочувати витрати, збільшилася майже в 2 рази, на оплаті комунальних витрат – у 2,5 рази.

З метою визначення цільової аудиторії туристів, по регіонах України нами було проведено опитування щодо можливості та бажання відвідати військово-патріотичні фестивалі. Загалом було опитано 175 респондентів. За ознакою статевою приналежності серед респондентів, які б бажали відвідати фестиваль переважали жінки (52,6%).

Відносно вікових характеристик, потенційних відвідувачів, найбільшу групу (37,1%) становили респонденти у віці від 25 до 35 років. На другому місці група у віком від 35 до 50 років - 33,1%. Респондентів молодших 18 років спостерігалось 1,1%, від 18 до 25 - 24,0% і від 50 років - 4,6% (рис. 3.3.).

Рис. 3.3. Вікова структура респондентів до впровадження маркетингової компанії

*Складено та побудовано автором

Що стосується роду занять, тих хто хоче відвідати військово-патріотичні фестивалі, то більшість опитаних працюють - 69,7%.

Значно менше студентів (12%) і студентів, які працюють (7,4%). Серед опитаних є домогосподарки (4%), люди, які тимчасово не працюють (3,4%), решта - мають власний бізнес або фрілансери (рис. 3.4).

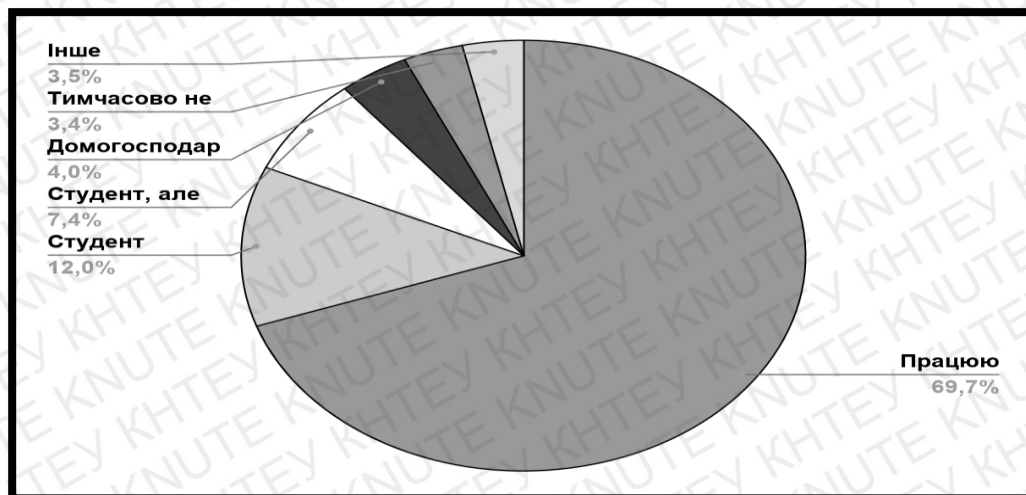

Рис. 3.4. Рід занять респондентів

*Складено та побудовано автором

За рівнем матеріального забезпечення потенційних туристів, 48% респондентів можуть дозволити собі купити продукти, одяг та товари тривалого користування (холодильник, телевізор тощо), подорожувати але не можуть - автомобіль та квартиру; 35,4% опитаних вистачає на їжу та одяг, але на більш великі товари та подорожі доводиться відкладати; 13,7% ні в чому собі не відмовляють, а 2,9% можуть придбати тільки продукти харчування.

З нашого опитування видно, що цільова аудиторія, яка має бажання відвідати військово-патріотичні фестивалі у якості туристів – достатньо велика. Це - три вікові групи. Тому, маркетингова компанія, має бути спрямована на: ринки B2C і B2B2C, фінансовій доступності такого відпочинку та різноплановості подієвих локацій. Щоб кожна цільова група знайшла розваги на свій смак.

Таблиця 3.10

Календар подій маркетингової кампанії військово-патриотичного фестивалю «Загартовані волею»

Дата	Подія
01.05.2020	Відкриття владою місцевої громади велосипедного прокату з різноманітною символікою фестивалю «Загартовані волею»
01.05.2020	Запуск маркетингової кампанії
01-25.05.2020	Конкурс на найкраще фото на велосипеді з символікою фестивалю «Загартовані волею»
01-15.06.2020	Реклама в ранкових програмах на телебаченні
16-30.08.2020	Реклама в інтернеті, реклама на радіо та створення інформаційних привидів

*Розроблено автором

Маркетингова кампанія військово-патриотичного фестивалю «Загартовані волею» близько 597,8 тис. грн. Значну частину витрат взяли на себе спонсори фестивалю. Головні складові бюджету кампанії відображено в табл. 3.11.

Найбільшу увагу варто приділити саме рекламі в соціальних мережах. Окрім того, для зручності клієнтів на сайті туристичної компанії є послуга онлайн – бронювання.

Таблиця 3.11

Рекламний бюджет військово-патриотичного фестивалю «Загартовані волею» на 2021 рік

Тип реклами / Інформація про рекламну кампанію	Вартість, грн.
Реклама на Телебаченні:	
витрати на створення рекламного повідомлення	10000
витрати на трансляцію рекламного повідомлення (15 діб*рекламний ролик 30 сек.*вартість 1 сек. 500 грн.* кількість включень 2)	450000
Реклама на Радіо:	
витрати на створення рекламного повідомлення	1000
витрати на трансляцію рекламного повідомлення (голосове повідомлення 30 сек.*вартість 1 секунди 20 грн.*кількість включень 10*кількість діб 10	60000
POS – матеріали:	
витрати на створення макету наліпок	1000
витрати на друк	20000
Реклама в Інтернеті:	
контекстна реклама	20000
банерна реклама (анімований блок) (на місяць)	4000
відеореклама в Інтернеті (на місяць)	1200
реклама в соціальних мережах (на місяць)	630
Дяка інфлюенсерам	30000
Бюджет рекламної кампанії	597830

*Розраховано автором

Оскільки переважна більшість відвідувачів – молодь (активні користувачі соціальних мереж), популярність виставки може бути підвищена шляхом залучення законодавців думок, що мають значний вплив на цільову аудиторію маркетингової кампанії. Їхній перелік зазначено в Додатку Ч. Це можуть бути люди різних професій, різного віку, різних сфер та аудиторій.

За даними найбільшого освітнього проекту GeniusMarketing, створеного в 2013 році, ефективний блог від 1000 підписників повинен мати залученість від 15%, від 5000 – 7%, від 50000 – 5%, від 100000 – 2-3%. Таким чином, можна зробити висновок, що хоч проаналізовані Instagram блогери мають різні коефіцієнти залученості за статистикою LiveDune, вони всі знаходяться в допустимих рамках, що говорить про те, що аудиторія активно взаємодіє з їхнім контентом. Тому, вони можуть значно покращити показники маркетингової кампанії.

Виконання передбачених програмою заходів дасть змогу: забезпечити зростання туристичних потоків і надходжень від туристичної діяльності; збільшити зайнятість населення у туризмі та суміжних галузях; популяризувати регіони як туристичну дестинацію ще більше, щоб розвивати економіку України.

3.3. Ефективність реалізації військово-патріотичного фестивалю у туристичній дестинації «Дубно» на ринку івентивного туризму

Після проведеної масштабної кампанії була проведена контрольна перевірка цільової аудиторії. Користувачам було знову запропоновано дати відповідь на запитання чи будуть для них цікавими обрані туристичні напрямки та вказати свій вік. Проаналізувавши відповіді опитаних, можна зробити висновок, що після маркетингових заходів, дана туристична програма отримала додаткових прихильників серед молоді та студентів.

Результати опитування можна представити у вигляді діаграми.

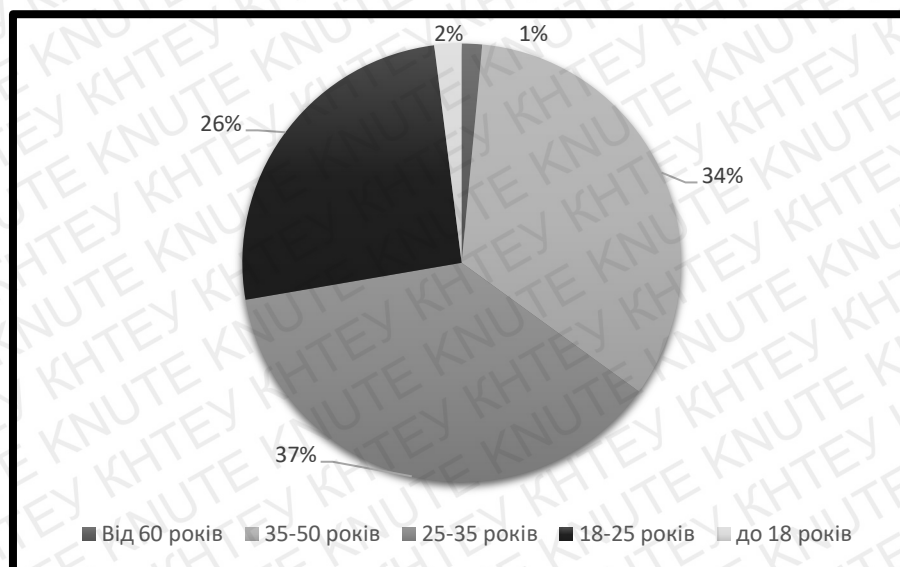

Рис. 3.5. Вікова структура респондентів після впровадження маркетингової компанії

*Складено та побудовано автором

Даний напрям викликав значне зацікавлення серед молодіжного сегменту, оскільки програма туру є досить насиченою та активною. До того ж для них є прийнятною ціна.

Туристична фірма яка розробила цей тур, за час проведення фестивалю «Загартовані волею» планує реалізувати додатково 100 турів.

Розрахунок можливого прибутку від реалізації подієвого квест-туру «Духовний місток до минулих віків» представлений у таблиці 3.12.

Таблиця 3.12

Прогнозований прибуток туристичного агентства

Туристичний напрямок	Військово-патріотичний фестиваль «Загартовані волею»
Кількість додаткових турів, од.	100
Середня вартість туру на 1 особу, грн.	4640,2
Собівартість туру (загальна), грн.	464021,72
Чистий дохід, грн.	386684,77
Чистий прибуток, грн	317081,51
Рентабельність фестивального туру, %	53,03

*Розраховано автором

Проведені розрахунки показали, що туристичне підприємство отримає прибуток загальний чистий прибуток від реалізації військово-історичного квест-туру «Загартовані волею» становить 317081,51 грн., при цьому 53,03%. Що доказує ефективність запропонованих заходів.

Висновки до розділу 3

Дубенщина - регіон з високим туристичним потенціалом, багатим минулим і чудовим майбутнім. Саме тому він був обраний для проведення військово-патріотичного фестивалю «Загартовані волею».

Для місцевої громади важливо отримати від подієвих заходів соціальний та економічний ефекти. Забезпечити приплив інвестицій у місто, забезпечити робочими місцями населення регіону. Розробкою фестивальних заходів для молоді ми досягаємо соціальний ефект у формі патріотичного виховання. А планування фестивальних турів для пересічних громадян, ми забезпечуємо надходження коштів у бюджет міста. Тому в роботі ми об'єднали ці два проекти, та провели розрахунки економічної ефективності.

Особливої уваги приділили просуванню фестивального туризму у соціальних мережах. Підготували перелік «інфлюенсерів», думка яких важлива для молоді. Ретельно відібрали стейкхолдерів, здебільшого з мешканців регіону. Провели дослідження верств населення щодо спроможності подорожувати Україною. Виокремили цільові групи за віком та статтю з метою визначення прихильності до військово-патріотичного руху. Після впроваджених заходів, зробили повторний замір цих показників.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

В результаті написання дипломної роботи було дано визначення фестивальному туризму. В роботі представлена класифікація фестивалів за різними ознаками.

При дослідженні методології проектування військово-патріотичних фестивалів, з'ясовано, що вони приймають різну форму в залежності від

зовнішнього середовища. В роботі показана ретроспектива розвитку військово-історичних фестивалів. Від історичних реконструкцій до потужних сучасних видовищних подій світового масштабу. Розглянуто закордонний та український досвід організації фестивального туризму.

Для розробки військово-патріотичного фестивалю, обрано туристичну дестинацію «Дубно». При оцінці туристичного потенціалу враховані природні, природно-антропогенні, історико-культурні та інфраструктурні об'єкти. З'ясовано, що природні, природно-антропогенні ресурси та історико – культурні - є перевагою цього регіону. А інфраструктура міста та району потребує значних змін. Місцевою громадою розроблений генеральний план розбудови міста (термін впровадження до 2032 року), де враховані всі недоліки.

В роботі детально проведено маркетингові дослідження туристичної дестинації «Дубно». Побудовані графіки туристичних потоків та життєвого циклу дестинації за Р. Батлером. Графік життєвого циклу чітко показав сезонність попиту на туристичний продукт в даному регіоні. Причому основна активність припадає на літні місяці. Проведені маркетингові дослідження окремо взятого фестивалю «Тарас Бульба». Метою було оцінити інформаційні комунікації з цільовою аудиторією. За допомогою сайтів веб-аналітики Google Trends та Google Ads було перевірено кількість тегів у мережі інтернет з назвою фестивалю українською та англійською мовами. З'ясувалося, що їх дуже мало для потужного фестивалю. Додатково перевірені соціальні мережі, де ситуація повторювалася.

Окремим пунктом роботи досліджували партнерські відносини з стейкхолдерами. Окреслили мотиваційні чинники та корисність від таких відносин. Виділили окремі групи стейкхолдерів для організації військово-патріотичного фестивалю. Приділено окрему увагу посиленню комунікацій з цільовою аудиторією.

В третьому розділі розроблено маршрут фестивального туру, проект програми проведення дводенного військово-патріотичного фестивалю у м. Дубно та затверджено основні розважальні і навчальні події, складена технологічна карта

фестивальної подорожі, інформаційний лист, калькуляцію маршруту та визначено загальну вартість туру.

Запропоновано провести маркетингову компанію, спрямовану на підвищення інформованості жителів України про туристичну дистинації «Дубно». Для цього сформовано календар подій маркетингової компанії, пораховано рекламний бюджет військово-патриотичного фестивалю «Загартовані волею».

Запропоновані заходи були ефективними. У результаті рентабельність фестивального туру складає 53,03%

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про туризм: Закон України // Відомості ВРУ. - № 6. – 1996. - С. 45-68.
2. Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті: Закон України // ВВР, - № 25 – 2015.
3. Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки: Закон України // ВВР, - № 26 – 2015.
4. Про затвердження Концепції національно-патриотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патриотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патриотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах: Наказ президента України // - № 641. – 16.06.2015
5. Про Стратегію національно-патриотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки: Наказ президента України // - № 580/2015. – 13.10.2015
6. Аріарський М.А. Прикладна культурологія. - СПб.: Ун. культури і мистецтв. - 2001. – С. 324.
7. Daine O'Sullivan. Festival Tourism: A Contributor to Sustainable Local Economic Development / O'Sullivan Daine, J. Jakson Marion // Journal of sustainable tourism. 2002. - Vol.10. - N.4.

8. Booking бронювання готелів. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.booking.com/>
9. Аналіз стану економічного та соціального розвитку Рівненської області за 2014 – 2018 року. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.rv.gov.ua/storage/app/sites/11/oktober2019/analiz570.pdf>
10. Балабанов И. Т., Балабанов А. И. Экономика туризма. — М.: Финансы и статистика, 2009. — 176с.
11. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2001. – 304с.
12. Бучко Ж. Народні звичаї та традиції населення Українських Карпат у контексті фестивального туризму / Ж. Бучко // Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль, 2006. – Випуск 2. – С.183-185.
13. Ващенко Г. Виховання волі і характеру. – К.: Школяр,1999. – 385 с.
14. Ветитнев А.М. Технологии маркетинга и менеджмента в системе управления курортными организациями / А.М. Ветитнев. – СПб.: СПбУЭФ, 1999. – 240 с.
15. Винокуров В.И. Индустрия туризма: теоретические аспекты: научная монография / В.И. Винокуров, В.А. Леонов. – Сочи: Сгудикд, 1998. – 215 с.
16. Дьячкова О. Фестивальні палімпсести / О. Дьячкова // Критика. – 2001. – Ст. 10. – С. 29 – 31.
17. Гевель К. Проблеми державного управління історико-культурними заповідниками в Україні. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbuv.gov.ua - Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського
18. Грицку-Андрієш Ю.П, Бучко Ж.І. Фестивальний туризм у системі рекреаційно-туристської діяльності/ Науковий вісник Чернівецького університету. - 2010. - Вип.519-520. - С.56-60.
19. Денисюк Ж.З., 2017, Масова культура і національно-культурна ідентичність в добу глобалізації (вид. 2-е) [Монографія], Київ: НАКККіМ, Видавець Олег Філюк.

20. Державна програма стратегічного розвитку м. Дубно . - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://dubno-adm.gov.ua/fileadmin/user_upload/Ekonomika/Strategija_Dubno_2020.pdf
21. Державна служба туризму і курортів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tourism.gov.ua
22. Довідник для роботи з молоддю в громадах. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/471/%D0%94%D0%9E%D0%92%D0%86%D0%94%D0%9D%D0%98%D0%9A-09.09.19-2.pdf>
23. Дубенщина: Історико-туристичний путівник. Офіційний сайт Дубенської районної державної адміністрації . - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.old.rv.gov.ua/sitenew/dubensk/ua/19972.htm>
24. Дутчак С.В., Дутчак М.В. Туристсько-краєзнавчі дослідження. - Вип. 2. - К.: Кармаліта, 1999. - стр. 123-136.
25. Забалдіна Ю. Б. Формування івентивного портфеля туристичних дестинацій / Ю. Б. Забалдіна, А. П. Тараненко // Інтелект ХХІ. - 2017. - № 5. - С. 48-52. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2017_5_11.
26. Замки та храми України. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://castles.com.ua/rivne.html>
27. Зінькевич О. Музика говорить мовою нашого часу/ О. Зінькевич // Критика. – К., 2004 - № 7-8 (81-82). - С.30-34.
28. Зміна суспільної думки в Україні у 2019 році. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://rb.com.ua/bez-kategorii/izmeneniya-obshhestvennogo-mneniya-v-ukraine-v-2019-godu>
29. Кардаш В.Я. Маркетингова товарна політика: навчально-метод. посіб. для самос. вивч. дисцип. /В.Я. Кардаш - К.: КНЕУ, 2000.-463 с.
30. Кифяк В. Ф. Організація туризму: Навчальний посібник. - Чернівці: Книги - ХХІ, 2008. - 344 с.
31. Кліматичні дані по м.Дубно за період з 1899 року [https://meteo.gov.ua/ua/33296/climate/climate_stations/23/4/]

32. Кравцов С. Внесок міжнародних фестивалів у збагачення та розвиток українського мистецтва. – Режим доступу: <http://who-is-who.com.ua>
33. Крачило Н.П. Географія туризму / Н.П. Крачило. – К.: Вища школа., 1987. – 208 с.
34. Кульчицький О. Український персоналізм. – Мюнхен-Париж, 1985. – 190 с.
35. Любіцева О. О., Панкова Є. В., Стафійчук В. І. Туристичні ресурси України. Навч. посібник. К.: Альтерпрес, 2007. - 369 с.
36. Любіцева О.О. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник / Любіцева О.О., Бабарицька В.К. - К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. - стр. 22.
37. Мальська М.П. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: монографія / М.П. Мальська, М.Й. Рутинський, Н.М. Паньків. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. – 268 с
38. Мельник А. Нестандартні види туризму. Особливості функціонування військового туризму / А. Мельник // Краєзнавство, географія, туризм. - 2012. - № 16. - стр. 3-5.
39. Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник / [І.М. Школа]. - Чернівці: Книги - XXI, 2005. - 596 с.
40. Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник / [І.М. Школа]. - Чернівці: Книги - XXI, 2005. - 596 с.
41. Молодіжний націоналістичний конгрес. Офіційний сайт. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mnk.org.ua/>
42. Нацрада оприлюднила рейтинги телеканалів за III квартал 2019 року. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://detector.media/rinok/article/173058/2019-12-07-natsrada-oprilyudnila-reitingi-telekanaliv-za-iii-kvartal-2019-roku/>
43. Офіційний інформаційний ресурс Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.heritage.com.ua

44. Офіційний сайт всеукраїнської організації «СПАС». - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://spas.zp.ua/%D0%B2%D1%81%D0%B5%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D1%84%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D1%81%D0%BF%D0%B0%D1%81/>
45. Офіційний сайт організації «Молодий народний рух». - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.mnr.in.ua/>
46. Офіційний сайт полку «Азов». - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://azov.org.ua/>
47. Офіційний сайт попереднього бронювання житла Airbnb. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ru.airbnb.com/>
48. Офіційний сайт попереднього бронювання житла Booking. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
49. Офіційний сайт формування «Молодий націоналістичний конгрес» . - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mnk.org.ua/archive/naipotuzhnishi-patriotichni-organizaciji-ukrajini-objednu/>
50. Офіційний сайт формування «Національний альянс». - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://nation.org.ua/>
51. Петранівський В.Л. Етнокультурний і етнофестивальний туризм: теорія і практика / В.Л. Петранівський, А.С. Лисик // Розвиток етнотуризму: проблеми та перспективи : [Текст] : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. Молодих вчених (Львів, 2-3 березня 2011р.) / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський інститут економіки і туризму. – Львів: ЛІЕТ, 2011. – С. 28-41.
52. Плотникова Н. И. Комплексная автоматизация туристического бизнеса. Ч. 1 / Н. И. Плотникова. - М.: Советский спорт, 2000. - 318 с.
53. Портал відкритих даних Дубенської міської ради. Готелі 2019. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ckan.dubno-adm.rv.ua/dataset/goteli-mista-dubna/resource/eedc6e60-cb9c-472b-892d-dfdfec5ed5d>

54. Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді / І. Бех, К. Чорна // Гірська школа Українських Карпат. - 2015. - № 12-13. - С. 26
55. Річний звіт пласту 2019 рік. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.plast.org.ua/richni-zvity-plastu/>
56. Сайт бронювання готелів Planetofhotels. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://planetofhotels.com/>
57. Сайт попереднього бронювання готелів hotelmix. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://hotelmix.com.ua/>
58. Соціальна мережа Facebook. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.facebook.com/>
59. Сковорода Г. Повне зібрання творів: В 2-х т.— К: Наукова думка, 1973. — Т. 1. — 531с.
60. Соціальна мережа Instagram. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.instagram.com/>
61. Специальные виды туризма [Текст] : учеб. пособие / А. В. Бабкин. — М.: Советский спорт, 2008. — 208 с.
62. Степанчук В. В. Проблеми та перспективи історичної реконструкції у туризмі світської культури Закарпаття. - [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.nbuv.gov.ua - Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського.
63. Стеченко Д.М. Теоретичні аспекти дослідження природно-рекреаційного потенціалу регіону // Національний вісник ЧДЕУ.— 2009.— №2. — С. 65–76.
64. Сучасні різновиди туризму: навч. посіб. / М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. - К.: Знання, 2011. - стр.199
65. Терехух А. А. Оцінювання туристичного потенціалу DESTINACIЙ / А. А. Терехух, О. І. Мороз // Актуальні проблеми економіки. — 2016. — № 7. — С. 335–343.
66. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник / О.Г. Топчієв. — Одеса: Астропринт, 2005. — 632 с.

67. Швед М.Б. Тенденції розвитку міжнародних фестивалів сучасної музики в Україні на новому етапі (1990–2005 рр.) : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.01 / Львівська держ. музична академія ім. М.В.Лисенка / М.Б. Швед. – Львів, 2006. – 20 с.

68. Шевченко М., 2018, Поняття національного інформаційного простору та його характеристики. Український інформаційний простір: наук. журнал Інституту журналістики і міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв / гол. ред. М.С. Тимошик, Київ: КНУКІМ, No. 1.

69. Шевченко Т. І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнє посланіє // Кобзар.– К.: Вид-во Дніпро, 1985. – С. 289-295.

70. Хазратова Н.В. Психологія відносин особистості і держави: Монографія. – Луцьк: РВВ “Вежа” Волин держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2004. – 276 с.

71. Франко І. Поза межами можливого // Вивід прав України. – Львів: Вид-во Слово, 1991.– С. 118-125.

72. Формування іміджу регіону як івентивної туристичної дестинації / В. Л. Поліщук // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2013. - № 1. - С. 39-46. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2013_1_10.

73. Юркевич П.Д. Из науки о человеческом духе //Философские произведения. – М.: Правда, 1990. – 669 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

ПРОЕКТУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНИХ ФЕСТИВАЛІВ У
ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЯХ

**ВАСЮРА І.С., 2 курс, 6м група, ФРГТБ КНТЕУ
спеціальність «Туризм»
спеціалізація «Міжнародний event-менеджмент в туризмі»**

У статті досліджено дефініцію «фестивальний туризм». Розглянуто видові моделі фестивального туризму та визначено місце військово-патріотичних фестивалів у загальній класифікації. Охарактеризовано особливості проектування військово-патріотичних фестивалів у туристичних дестинаціях.

Ключові слова: фестивальний туризм, планування військово-патріотичних фестивалів, обслуговування туристів.

In the article is researched definition of “festival tourism”. Considered type models of festival tourism and defined place of military-patriotic festivals at overall classification. Characterized organizational features of military-patriotic festivals in touristic destinations.

Key words: festival tourism, planning of military-patriotic festivals, service.

Актуальність дослідження. Останнім часом в Україні відбуваються ідеологічні, політичні та культурні зміни. Анексія територій, загроза незалежності країни та великі людські втрати, викликали створення потужних волонтерських та ветеранських рухів. Ці події змінюють світогляд і духовність пересічних громадян, сприяють усвідомленню своєї національної ідентичності. Тому нагальною потребою суспільства є проведення військово-патріотичних фестивалів для посилення патріотизму, виховання молоді, підвищення престижу військової служби, відтворення історичних подій, пов'язаних з історією боротьби за незалежність України, відновлення та збереження національної пам'яті. Військово-патріотичний фестиваль – це спеціально підготовлений захід, якій ґрунтується на чотирьох складових ландшафт-традицій-ідеологія-дозвілля. Однак створення та організація подібних заходів не достатньо вивчено, тому потребує обґрунтованого дослідження.

Аналіз останніх наукових публікацій Теоретичні основи фестивального, культурно-пізнавального та подієвого туризму розглянуто в працях А.В. Бабкіна М. Шведа, Любіцевої, О. Бейдика, М. Мальської, М. Рутинського. Діагностика та основні етапи фестивального процесу розкрито в дослідженнях О. Дьячкової, О. Зінкевич, Л. Кияновської, С. Кравцевої та ін.

Патріотична ідеологія, роль Батьківщини та рідної мови у житті людини висвітлена в творах українських філософів: Т. Шевченка, І. Франка, Г. Сковороди, П. Юркевича.

Теоретичний аспект патріотичного виховання досліджували відомі українські педагоги минулого та сучасності: Х. Алчевська, В. Андрущенко, І. Бех, Г. Ващенко, П. Вербицька, О. Вишневський, Б. Грінченко, М. Грушевський, О. Духнович, М. Драгоманов, П. Ігнатенко, Коваль, В. Кульчицький, А. Макаренко, І. Мірошніченко, А. Огієнко, С. Русова, Н. Снопко, К. Чорна, О. В. Сухомлинський, П. Щербань, К. Ушинський та ін.

Метою статті дослідження проектування та формування теоретичних засад військово-патріотичних фестивалей.

Об'єктом дослідження виступає процес проектування та планування військово-патріотичного фестивалю у туристичній дестинації.

Предметом дослідження є теоретико-методичні засади проектування та планування військово-патріотичних фестивалів у туристичних дестинаціях.

Виклад основного матеріалу. Проектування будь-якого фестивалю та масово-культурних заходів неможливе без формування теоретико-методичної бази дослідження, яка обов'язково включає огляд та еволюцію у ретроспективі основних дефініцій.

Фестивальний туризм розглядається як складова подієвого туризму або івент-туризму, а не як окремий вид туризму, термінологічний апарат чітко не визначений. Розглянемо існуючі визначення поняття «фестивального туризму» у трактуванні різноманітних авторів (табл. 1).

Таблиця 1.

Визначення поняття «фестивальний туризм» у трактуванні різних авторів

Автор	Визначення
Ю.П. Грицку-Андрієш, Ж.І. Бучко [3,4,5]	це організація короткотривалих пізнавальних подорожей терміном на 5-7 днів із метою відвідування певних подій (від концертів сучасної західної музики до релігійних святкувань, від етнічних карнавалів до парадів сучасних субкультур), з періодичністю 1 раз на рік.
М.П. Крачило [7]	культурно-розважальний туризм, в якому автор виділяє розважальні подорожі з метою відвідування фестивалів та спортивних змагань.
І.М. Школа [8]	пізнавальні тури, метою яких є відвідування святкових заходів, концертів, вистав
О.О Бейдик [1]	фестивально-видовищний та спортивно-видовищний туризм - це підвиди культурно-розважального туризму
В.Л. Петранівський, А.С.Лисик [10]	підвид спеціалізованого виду туризму
О. Г. Топчів, Ц. Ван. [11]	фестивалі, карнавали та національні свята – це розважальні потреби, які розглядають за мотивацією рекреаційних потреб.

*систематизовано автором

Кожен фестиваль проводиться за визначеними правилами і має свою художню концепції, що є не сумою певних абстрактних естетичних, соціальних, економічних сенсів, за моделлю стійкої, систематично спрямованої репертуарної політики й орієнтації на певні категорії глядачів, що визначає статус цього фестивалю серед інших. Художня концепція формується з урахуванням усіх різноманітних просторово-часових характеристик фестивалю, традицій і вже існуючих форм та напрямів культурного життя [1].

До етнічних та історичних фестивалів належать:

- різноманітні свята, пов'язані з язичницькими віруваннями (Африканські фестивалі, Івана Купала, Маланка);
- святкування християнських обрядів та свят (Масляна);
- свята, які були започатковані ще в Дохристиянські часи, але під впливом релігії дещо видозмінилися, набувши статусу християнських (Венеціанський карнавал);
- святкування Нового року у різних народів;
- сучасні «збірні» етнічні фестивалі («Фольклорум» Німеччина).

До релігійних фестивалів належать:

- фестивалі, пов'язані зі світовими релігіями (Християнство, Буддизм, Іслам);
- фестивалі, пов'язані з національними релігіями (Іудаїзм, Зороастризм, Індуїзм);

- фестивалі, пов'язані з місцевими віруваннями (тотеїзм, фетишизм, магія, віра в духів предків і т.д.).

До музичних фестивалів належать:

- фестивалі (концерти) етнічної музики;
- фестивалі (концерти) класичної музики;
- фестивалі (концерти) сучасної музики.

До фестивалів сучасних субкультур належать:

- фестивалі та паради представників нетрадиційної сексуальної орієнтації;
- фестивалі кохання;
- різноманітні свята субкультур (Хіпі, Панк, Рок та ін.);
- кінофестивалі;
- фестивалі (покази) сучасної моди.

До гастрономічних фестивалів належать:

- фестивалі, пов'язані зі збором урожаю (Свято винограду);
- фестивалі, пов'язані певною національною стравою (Фестиваль бринзи);
- фестивалі, присвячені певному напою («Октоберфест», Свято молодого вина (Грузія)).

До спортивних фестивалів належать:

- фестивалі, пов'язані зі святкуванням спортивних подій (відкриття – закриття

Олімпійських ігор);

- проведення різноманітних чемпіонатів (Чемпіонати світу з футболу, хокею та ін.) [3, 4, 5].

Рис. 1. Місце військово-патріотичних фестивалів у фестивальному туризмі

*розроблено автором на основі [3]

Під час проведення класифікації фестивалів за часовою ознакою (табл. 2) ми використовували історичний метод, тобто визначили причини й фактори, що зумовили виникнення фестивалів, визначили стадії розвитку фестивалів аж до сучасного стану.

Таблиця 2

Порівняльно-часова класифікація фестивалів[3]

Дохристиянські фестивалі	Олімпійські ігри, Язичницькі карнавали, Гладіаторські бої, Давньогрецькі театри.
Фестивалі, пов'язані з появою світових релігій.	З поширенням християнства у світі поширювались і християнські традиції.
Етнічні фестивалі, в яких поєднувались християнські та язичницькі звичаї	Задля популяризації нової релігії місцевому населенню дозволялось поєднувати свої язичницькі святкування з християнськими святами.
Гастрономічні фестивалі	З установами певних кулінарних традицій виникали і фестивалі
Фестивалі сучасної музики	Спостерігалось значне поширення у 20 столітті поряд глобалізацією та утворенням так званої "світової поп-культури"
Фестивалі сучасних субкультур	Починають поширюватись у 2 половині 20 століття після так званої "сексуальної революції"

*систематизовано автором

З погляду програмного обслуговування, туристичні програми - це завжди тематична спрямованість. Залежно від тематики туру формується певний набір послуг, який залежить від мети подорожі і рівня замовленої комфортності. При цьому програма складається з основних послуг, які відповідають меті подорожі, а також послуг доповнюючих та супутніх. Щоб виконати ці завдання організація та проведення військово –патріотичних заходів має проводитися комплексно, в єдності всіх його складників, спільними зусиллями органів державного управління, а також освітніх закладів, сім'ї, громадських організацій й об'єднань, Збройних Сил України та інших силових структур.

В Україні щорічно проводиться ряд військово-патріотичних заходів спрямованих на підвищення рівня патріотичної свідомості молоді: військово-патріотична виховна система «Джура» із залученням ігрових форм, всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Котигорошко», всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Джура», всеукраїнська дитячо-юнацька гра «Сокіл», всеукраїнська військово-спортивна гра «Хортинг» для учнів навчальних закладів з посиленою військовою та фізичною підготовкою - всеукраїнська військово-спортивна гра «Заграва», всеукраїнський фізкультурно-патріотичний фестиваль школярів України «Козацький гарт», всеукраїнська військово-патріотична гра "Вояцький дух", Гра-квест до Дня Конституції України "Фундамент української державності" вихованців гуртків національно-патріотичного виховання, конкурс "Сурми звитяги", всеукраїнський вишкіл молодіжних лідерів військово-патріотичного середовища "Школа юних командирів" (8 - 11 кл., студенти), всеукраїнський військово-спортивний шкільний табір "Щит і меч", фестиваль – конкурс патріотичної пісні, прози і поезії, творів образотворчого мистецтва «Свята Покрова».

В Україні прийнято низку нормативно-правових актів та розроблено МОН програма заходів спрямована на формування мотивів патріотичного виховання у молоді, створення міцної системи знань з виховання учнів, формування національної свідомості, системи патріотичних цінностей (табл.3).

До принципів патріотичного виховання відносять: укріплення єдності та цілісності держави; врахування у вихованні особливостей різних категорій населення; сприяння мирному розв'язанню міжетнічних конфліктів та протиріч; забезпечення рівноправ'я народів та національних меншин країни; поєднання у вихованні національного, громадянсько-патріотичного та загальнолюдського; формування у кожного нового покоління національної свідомості, відкритості до сприйняття цінностей інших народів та інші. Формування таких загальнолюдських цінностей як патріотичні чесноти та громадянська гідність можуть згуртувати український народ, який зазнав значного впливу маргінальності (вплив техногенної цивілізації, західної культури тощо) [9].

Таблиця 3

**Основна нормативно-правова база забезпечення та регулювання діяльності
військово-патріотичних фестивалів**

Вид нормативно-правового акту	Зміст
Закон України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 31)	Про туризм
Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 25, ст.190)	Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті
Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 26, ст.219)	Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки
Наказ президента України від 16.06.2015 № 641	Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах
Наказ президента України від 13.10.2015 № 580/2015	Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки

*систематизовано автором

Важливе місце при розробці програм обслуговування відводиться мотивам і побажанням клієнтів. Мотиви туристів при виборі подорожі можуть бути найрізноманітнішими і залежать від багатьох факторів. Серед них і вік, і рівень доходів, і національні особливості, і навіть мода. Але є найбільш типові мотиви, характерні для більшості споживачів. Саме на них ґрунтуються стандартні програми обслуговування.

Будь-яка програма обслуговування має бути зорієнтована на конкретного споживача і відповідати його цільовим мотивам. На ринку України представлено велику кількість різних програм подорожей і при зростанні їх диференціації все ж існують найбільш поширені цільові програми обслуговування.

Розважальні тури, як правило, можуть бути двох різновидів:

1. Періодичні чи разові тури - організуються на свята (різдвяні тури), під час канікул, на традиційні фестивалі (Венеціанський, у Ріо-де-Жанейро) чи можуть бути присвячені до якихось разових подій, заходів (наприклад, 1000-річчя християнства, святкування великих національних дат і т.п.).

2. Регулярні чи постійно діючі тури - до спеціально створених місць постійно діючих розваг (Диснейленд чи інші тематичні парки, казино в Лас-Вегасі (США) і в Сан-Сіті (Південна Африка)), інші більш дрібні чи менш відомі місця розваг, що залучають туристів. Туризм в цих місцях має цілорічний характер.

Розважальні тури всі, як правило, мають нетривалий термін проведення. Їхня тривалість складає звичайно 2-4 дні. Найпоширенішими розважальними турами є «тури наприкінці тижня». Деякі тури, що припускають відвідування тематичних парків розваг, мають тривалість 5-7 днів.

Основною розважального туру є екскурсійні та розважальні програми. Екскурсія, як правило, проводиться одна - оглядова по місту. Основний же напрямок - розваги відповідно до обраного їхнього виду. Один з видів послуг на таких турах - участь у фестивальных програмах, святкових заходах, що проходять у місці відпочинку.

Важливу роль у складенні будь-якої програми обслуговування відіграє врахування харчування та розміщення туристів:

Харчування - найчастіше напівпансіон (сніданок, вечеря). Вечеря при цьому часто приходиться на вечірні заходи і може ввійти чи не ввійти в ціну путівки в залежності від обов'язковості і привабливості заходу. Тобто при плануванні харчування враховується, входить чи не входить вечеря в дозвільну чи навіть вечірню екскурсійну програму.

Розташування – у готелях місця знаходження (3-4 зірки). При поїзді до казино, розташування, як правило, в готелі, до якого належить це казино, або в готелі при казино. Місце розташування повинне знаходитись неподалік від парків, місць проведення фестивалів. При розташуванні на значній відстані від місць відвідування туристам необхідно забезпечити транспортування.

Наразі, в Україні діє багато компаній як туристичних, так і спеціалізованих, які займаються організацією військово-пригодницьких та військово-історичних турів, складовими яких і є військово-історичні фестивалі. [6].

Найчастіше компанії пропонують комбіновані варіанти, не розділяючи тур за військовою тематикою. Найпростіший сценарій туру включає відвідини військових об'єктів і музеїв у поєднанні з польовою кухнею і військово-спортивними іграми [17].

Що стосується військово-історичних фестивалів, вони є невід'ємною частиною культурного життя населення будь-якої країни. В Україні даний напрям лише починає розвиватися, проте в Європі вже давно зрозуміли, що це може бути не лише цікаво як жителям власних країн, так і іноземцям та приносити чималий дохід. Життя в 21 сторіччі наповнене різноманітними розвагами та доступністю будь-якої інформації. Інтернет зробив можливим відвідати ледь не будь-який музей світу, не виходячи з дому, тому все більше і більше людей прагне отримати від подорожі щось цікавіше, ніж звичайна екскурсія з датами та фактами, тому фестивалі набувають все більшої популярності. Військово-історичні фестивалі – це можливість більш поглиблено зрозуміти життя та звичаї певної країни, зануритись у атмосферу подій, відпочити та отримати яскраві враження.

При створенні програм обслуговування туристів під час проведення таких фестивалів слід враховувати:

1. Необхідно чітко визначити аудиторію відвідувачів за територіальною ознакою. Практика показує, що краще робити заходи для туристів, а місцеві люди в обох випадках будуть щасливі.
2. Важливо робити наголос на інтерактиві та місцевому колориті.
3. Під час фестивалю вчіть туристів і місцевих танцювати народні, а ще краще «місцеві, локальні» танці. Велику роль відіграють майстер-класи, дегустації.
4. Фестиваль краще розпланувати на декілька днів, проте час його проведення не має бути тривалим.
5. Основні дні, коли організовується фестиваль, це субота та неділя, в вихідні дні більше шансів, що люди зможуть його відвідати.
6. Назва фестивалю, це – 50% його успіху. Саме по ній більшість туристів приймає рішення їхати чи не їхати до вас.

7. Ключові елементи програми фестивалю слід планувати у зручний для відвідувачів час. Це, як правило, з 12:00 до 17:00.

8. Фестиваль має зручно розташовуватися, поблизу великих доріг. Місце розташування фестивалю має відповідати тематиці заходу.

9. Одним із важливих чинників проведення фестивалю є погода. Варто продумайте свої дії при поганій погоді (довгі проливні дощі, гроза).

10. Реклама про фестиваль має бути розповсюджена заздалегідь усіма можливими способами. Успіх фестивалю залежить від кількості гостей, які його відвідають.

11. Програма фестивалю має бути чітко спланована, всі заходи мають відбуватися в визначеній послідовності, з перервами, для того, щоб не перевантажувати відвідувачів.

12. Підвищення якості сприйняття відвідувачами заходу досягається за рахунок ефектного та нестандартного початку, який може включати яскраву карнавальну ходу, запалення ватри тощо.

13. Інфраструктура фестивалю має бути ефективно спланована, а саме:

14. облаштування торгових місць, де реалізуються їжа, напої, сувеніри тощо;

15. відведення парковочних місць;

16. облаштування санітарно-гігієнічних зон (туалети, душові кабінки, рукомийники);

17. розміщення інформаційних стендів та вказівників;

18. завчасне облаштування необхідною аудіо-, відео- та іншою технікою.

19. Об'єкти повинні бути зручно розміщені та задекоровані відповідно до тематики проведення фестивалю.

20. Справедливе шоу досягається за рахунок заздалегідь обраного журі та команд учасників.

І насамкінець, варто пам'ятати, що туристи, зазвичай, їдуть на фестивалі, щоб щось нове побачити, наїстися і напитися (особливо улюблених, нових і невідомих для них страв і напоїв), повеселитися, потанцювати і поспівати, змінити обстановку. Програма має бути цікавою, насиченою та оригінальною.

Висновки. Особливу роль у структурі розважального туризму відіграють військово-історичні фестивалі. Військово-історичні фестивалі – відтворення матеріальної й духовної культури тієї або іншої історичної епохи й регіону з використанням археологічних, образотворчих і письмових джерел.

Основними видами послуг, які входять майже в кожну туристичну програму обслуговування, є: проживання, харчування, екскурсійне обслуговування, транспортні послуги, розважальні та спортивні заходи, побутові послуги та інші.

Проведення військово-патріотичних фестивалів сприяло підвищенню культури серед населення, престижу регіону як в Україні, так і за кордоном, а також вихованню патріотизму серед українців та відродження національної ідентичності. Таким чином, військово-патріотичні фестивалі як національно-культурні проекти є вдалим засобом не лише формування національного відродження країни, а й інтеграції Української держави до Європи. Також зрозуміло, що розвиток туристичної галузі нашої країни, а саме івент-туризму є нерівномірним по регіонам, тож збільшення кількості військово-патріотичних і інших видів івент-заходів є необхідним для збільшення інтересу туристів до певних регіонів. Туризм повинен розвиватися і урізноманітнюватися, тож крім лікувально-оздоровчих, відпочинкових та розважальних цілей буде дуже доречно доповнити дозвілля туристів патріотичними фестивальними заходами.

Список використаних джерел

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2001. – 304с.

2. Бикова О.В. Організація дитячого хореографічного фестивалю як одна з педагогічних умов розитку індивідуальних творчих здібностей майбутніх учителів хореографії/Мистецтво та освіта, 2016, № 1
3. Бучко Ж. Народні звичаї та традиції населення Українських Карпат у контексті фестивального туризму / Ж. Бучко // Вісник наукових досліджень. Серія: Туризм. – Тернопіль, 2006. – Випуск 2. – С.183-185.
4. Грицку В. Доцільність організації фестивалів для активізації туристичної діяльності в Чернівецькій області / В. Грицку, Ю. Грицку// Географія в інформаційному суспільстві. Збірник наукових праць. У 4 тт. – К. ВГЛ Обрії. 2008 – т.4 – С.219-221.
5. Грицку-Андрієш Ю.П, Бучко Ж.І. Фестивальний туризм у системі рекреаційно-туристської діяльності/ Науковий вісник Чернівецького університету. - 2010. - Вип.519-520. - С.56-60.
6. Коваль П.Ф., Андреева Г.П. Технологія туристичної діяльності. Опорний конспект лекцій. Для студентів спеціальностей 6.050400 «Туризм» і «Готельне господарство». – Чернігів, 2006
7. Крачило Н.П. География туризма / Н.П. Крачило. – К.: Вища школа., 1987. – 208 с.
8. Менеджмент туристичної індустрії: Навчальний посібник / [І.М. Школа]. - Чернівці: Книги - ХХІ, 2005. - 596 с.
9. Національно-патріотичне виховання. URL: <http://www.gornoe.com.ua> (дата звернення: 17.08.2020)
10. Петранівський В.Л. Етнокультурний і етнофестивальний туризм: теорія і практика / В.Л. Петранівський, А.С. Лисик // Розвиток етнотуризму : проблеми та перспективи : [Текст] : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. Молодих вчених (Львів, 2-3 березня 2011р.) / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Львівський інститут економіки і туризму. – Львів : ЛІЕТ, 2011. – С. 28-41.
11. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: Навчальний посібник / О.Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с.

Додаток Б

Визначення поняття «фестивальний туризм» у трактуванні різних авторів

Автор	Визначення
Ю.П. Грицку-Андрієш, Ж.І. Бучко [11, 15]	це організація короткотривалих пізнавальних подорожей терміном на 5-7 днів із метою відвідування певних подій (від концертів сучасної західної музики до релігійних святкувань, від етнічних карнавалів до парадів сучасних субкультур), з періодичністю 1 раз на рік.
М.П. Крачило [33]	культурно-розважальний туризм, в якому автор виділяє розважальні подорожі з метою відвідування фестивалів та спортивних змагань.
І.М. Школа [39]	пізнавальні тури, метою яких є відвідування святкових заходів, концертів, вистав
О.О Бейдик [11]	фестивально-видовищний та спортивно-видовищний туризм - це

	підвиди культурно-розважального туризму
В.Л. Петранівський, А.С.Лисик [51]	підвид спеціалізованого виду туризму
О. Г. Топчієв, Ц. Ван. [66]	фестивалі, карнавали та національні свята – це розважальні потреби, які розглядають за мотивацією рекреаційних потреб.

*систематизовано автором

Додаток В

Порівняльно-часова класифікація фестивалів

Дохристиянські фестивалі	Олімпійські ігри, Язичницькі карнавали, Гладіаторські бої, Давньогрецькі театри.
Фестивалі, пов'язані з появою світових релігій.	З поширенням християнства у світі поширювались і християнські традиції.
Етнічні фестивалі, в яких поєднувались християнські та язичницькі звичаї	Задля популяризації нової релігії місцевому населенню дозволялось поєднувати свої язичницькі святкування з християнськими святами.
Гастрономічні фестивалі	З установами певних кулінарних традицій виникали і фестивалі
Фестивалі сучасної музики	Спостерігалось значне поширення у 20 столітті поряд глобалізацією та утворенням так званої “світової поп-культури”
Фестивалі сучасних субкультур	Починають поширюватись у 2 половині 20 століття після так званої “сексуальної революції”

* складено автором на підставі [7]

Додаток Г

Основні нормативно-правова база забезпечення та регулювання діяльності військово-патріотичних фестивалів

Вид нормативно-правового акту	Зміст
Закон України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 31)	Про туризм
Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 25, ст.190)	Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті
Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 26, ст.219)	Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки

Наказ президента України від 16.06.2015 № 641	Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах
Наказ президента України від 13.10.2015 № 580/2015	Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 - 2020 роки

*систематизовано автором на підставі [1 - 5]

Додаток Д

Військово-патріотичні фестивалі

Локація	Назва фестивалю
Волинська область	«Відлуння великої війни», «Сталева троянда»;
Запорізька область	Міжнародний фестиваль козацьких бойових та традиційних мистецтв «Спас на Хортиці»;
Київська область	«Перемога.UA», «Гості Стародавнього Києва XV ст.», «Фестиваль україно-кримсько-татарської традиційної культури «Козацький розгардіяш на «Мамаєвій Слободі»;
Львівська область	«Ту Стань!», «Гей, соколи!», «Львів стародавній»;
Одеська область	«Сталева ліга»;
Рівненська область	«Покровський вітер»;
Тернопільська область	«Стара Фортеця», «Зборівська битва»;
Хмельницька область	«Стародавній Меджибіж», «Portatemporis», «Остання столиця»;
Чернівецька область	«Хотинська твердь», «Битва націй»;
Чернігівська область	«Мстислав Fest».

*систематизовано автором

Особливості програми обслуговування при організації фестивальных заходів

№ п/п	Особливості обслуговування
1	Необхідно чітко визначити аудиторію відвідувачів за територіальною ознакою;
2	Важливо робити наголос на інтерактиві та місцевому колориті;
3	Під час фестивалю вчить туристів і місцевих танцювати народні, а ще краще «місцеві, локальні» танці. Велику роль відіграють майстер-класи, дегустації;
4	Фестиваль краще розпланувати на декілька днів, проте час його проведення не має бути тривалим;
5	Основні дні, коли організовується фестиваль, це субота та неділя, в вихідні дні більше шансів, що люди зможуть його відвідати;
6	Назва фестивалю, це – 50% його успіху. Саме по ній більшість туристів приймає рішення їхати чи не їхати до вас;
7	Ключові елементи програми фестивалю слід планувати у зручний для відвідувачів час. Це, як правило, з 12:00 до 17:00;
8	Фестиваль має зручно розташовуватися, поблизу великих доріг. Місце розташування фестивалю має відповідати тематиці заходу;
9	Одним із важливих чинників проведення фестивалю є погода. Варто продумайте свої дії при поганій погоді (довгі проливні дощі, гроза);
10	Реклама про фестиваль має бути розповсюджена заздалегідь усіма можливими способами. Успіх фестивалю залежить від кількості гостей, які його відвідають;
11	Програма фестивалю має бути чітко спланована, всі заходи мають відбуватися в визначеній послідовності, з перервами, для того, щоб не перевантажувати відвідувачів;
12	Підвищення якості сприйняття відвідувачами заходу досягається за рахунок ефектного та нестандартного початку, який може включати яскраву карнавальну ходу, запалення ватри тощо;
13	Інфраструктура фестивалю має бути ефективно спланована, а саме: облаштування торгових місць, де реалізуються їжа, напої, сувеніри тощо; відведення паркомісць; облаштування санітарно-гігієнічних зон (туалети, душові кабінки, рукомийники); розміщення інформаційних стендів та вказівників; завчасне облаштування необхідною аудіо-, відео- та іншою технікою;
14	Об'єкти повинні бути зручно розміщені та задекоровані відповідно до тематики проведення фестивалю;
15	Справедливе шоу досягається за рахунок заздалегідь обраного журі та команд учасників;

*систематизовано автором

Найбільш відомі фестивалі у світі

Локація, назва фестивалю	Вид фестивалю, події
«Блуграс Геттісберг», США, штат Меріленд, в комплекс «Гранд Хілл»	Найбільший військово-історичний фестиваль у світі. Вважається еталоном серед військово-історичних фестивалів. На нього збираються туристи з усього світу. Висвітлюють події Громадянської війни у США. Триває фестиваль 7-10 днів. Проводиться з 1979 року, а збирає приблизно 25 тис глядачів.
«Up Helly Aa», Шетландські острови (Shetland Islands), місто Леруик (Lerwick)	Фестиваль вогню Апхелліо (Up Helly Aa) являє собою барвисте свято, присвячене войовничим скандинавським вікінгам. Святкування починається на 24-й день після Різдва. Вулиці міста Леруик заповнюються вікінгами у всій бойовій амуніції. «Озброєні до зубів» загони простують по міських вулицях, викрикують бойові кличі і сурмлять в труби. Ввечері починається грандіозна смолоскипна хода, яка закінчується спалюванням десятиметрової дерев'яної тури вікінгів. По завершенню театральної частини фестивалю, всі вікінги відправляються на святкові гуляння - танці і гучні бенкети не зупиняються до самого ранку.
Середньовічний ярмарок, м. Копенгаген	Одне з найбільших масових заходів історичної тематики в Скандинавії. Щорічно гостями ярмарку стають близько 30000 чоловік, а кількість її учасників перевищує за позначку 1500. Глядачі не тільки можуть побачити детальне відтворення битв минулого, а й стати їх учасниками. Досвідчені інструктори навчать азам поведінки з холодною зброєю, покажуть з чого складався повний обладунок лицаря, як він надягав. Юні глядачі зможуть взяти участь в постановці середньовічного театру або навчитися однієї з улюблених ігор маленьких вікінгів.

**систематизовано автором на підставі [64]*

Найбільш масштабні фестивалі в Україні

Назва, локація та час проведення	Тематика та події фестивалю
<p>Історичний фестиваль «Стародавній Меджибір», смт. Меджибіж, Хмельницька обл., серпень та січень</p>	<p>Відтворено на території древньої Меджибізької фортеці атмосферу середньовіччя, справжнє середньовічне військове поселення, проходить ярмарок народних умільців, а у середньовічній харчівні ви скуштуєте страви, приготовлені за оригінальними старовинними рецептами. Повноцінні середньовічні бої, масові групові поєдинки - неповторне видовище, наповнене адреналіном та захопленням, страхом перед противником та радістю перемоги. Лицарські поєдинки та масові битви супроводжуються неймовірним музичним супроводом, виступами вуличних акторів, танцюристів та фаєр-шоу. Фестивалі часто проводяться в морози, тому ідеєю є пристосування рицарів в одязі і тактиці до зимових умов, перевіряються навички, виносливість і воля до перемоги. Взимку проводяться піші бої, піші походи, бенкет в замковій вежі, ігрища, забави, зимове полювання, бал, є польова кухня, проводиться купання в ополонці, вечером – фаєршоу, концерт фолк та середньовічної музики, ярмарка сувенірів та майстер класи із виготовлення різних виробів. Якщо зима сніжна, гості фестивалю ліплять велику спільну снігову бабу, увечері всі гріються біля великого вогнища. Організаторами заходів в Меджибожі є клуб історичної реконструкції “Воїн” міста Хмельницький та історичний заповідник «Меджибіж».</p>
<p>Історичний фестиваль «Porta Temporis» та кубок повітроплавання, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл., травень</p>	<p>«Ворота Часу» - саме так перекладається з латини назва фестивалю. Не дивлячись на те, що проводився фестиваль всього двічі, він вже має статус міжнародного. В його основі лежать події періоду Литовської доби, а саме розгром татарів українсько-литовськими військами в битві під Синіми Водами (1362 рік). Особливість та відмінність цього фестивалю - це безпрецедентна можливість штурму оригінального середньовічного фортифікаційного укріплення: "Руської Брами" (XV-XVIII століття). Окрім цього, на гостей чекають традиційні компоненти історичного фестивалю: показові лицарські турніри, змагання лучників, ремісничі майстер-класи та уроки середньовічного танцю, виступи вуличних театрів, тематичний музичний супровід. У вечірню пору чекайте на лазерно-світлове дійство на середньовічну тематику та на унікальні постановки фаєр-шоу. Кам'янець - один з головних у країні центрів повітроплавання. Сприяє цьому статусу щорічне проведення в травні спеціалізованого фестивалю «Кубок Поділля з повітроплавання». На цьому фестивалі в небо підіймається понад десяток повітряних куль з України та з-за кордону.</p>

Історичний фестиваль «Форпост», м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл., травень

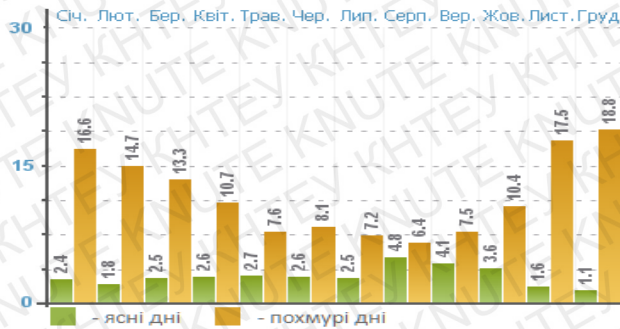
«Форпост» - «найбільший фестиваль середньовічної культури в Україні». Місце проведення - територія однієї з найвеличніших фортифікаційних споруд України - Старої фортеці в Кам'янці-Подільському. Протягом трьох днів фестивалю всі його гості знаходяться у відтвореному середньовічному поселенні XIV-XV століть, спостерігають за середньовічними масовими поєдинками, турнірами лицарів та лучників, беруть участь у різноманітних майстер-класах, підкріплюють сили в автентичних давніх харчівнях, торгуються на середньовічних ярмарках і захоплено спостерігають за виступами вуличних театрів вдень та вогняними шоу вночі. Хто тематично вдягнений, має змогу прийняти участь в конкурсі на найкращий історичний костюм. Поспівати та потанцювати можна біля великої сцени, під акомпанемент популярних українських та закордонних фольклорних колективів. Масштабний фестиваль «Форпост» вкотре надасть вам можливість зануритися у атмосферу середньовічної романтики. Вас чекають лицарські бої і видовищні турніри. Протягом трьох днів учасники різних категорій спробують здобути перемогу. Все це відбуватиметься, звичайно ж, у супроводі середньовічних менестрелів.

**систематизовано автором*

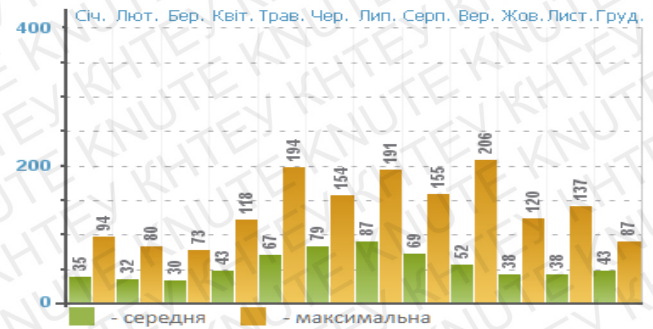
Додаток К

Кліматичні дані по м. Дубно за період з 1899 року [31]

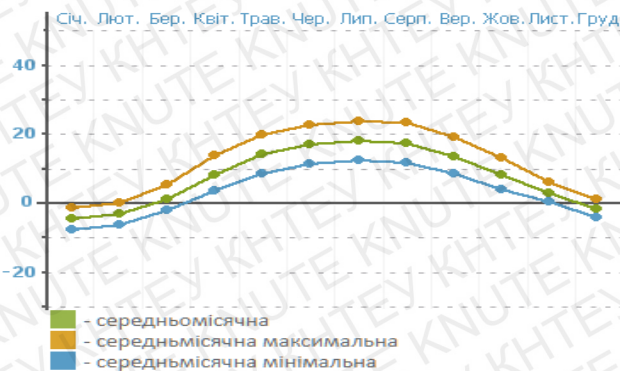
ЧИСЛО ЯСНИХ І ПОХМУРИХ ДНІВ ЗА ЗАГАЛЬНОЮ ТА НИЖНЬОЮ ХМАРНІСТЮ

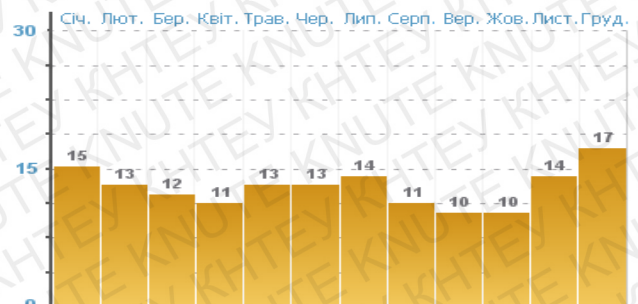
СЕРЕДНЯ МІСЯЧНА І МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ОПАДІВ (мм) З ПОПРАВКАМИ НА ЗМОЧУВАННЯ

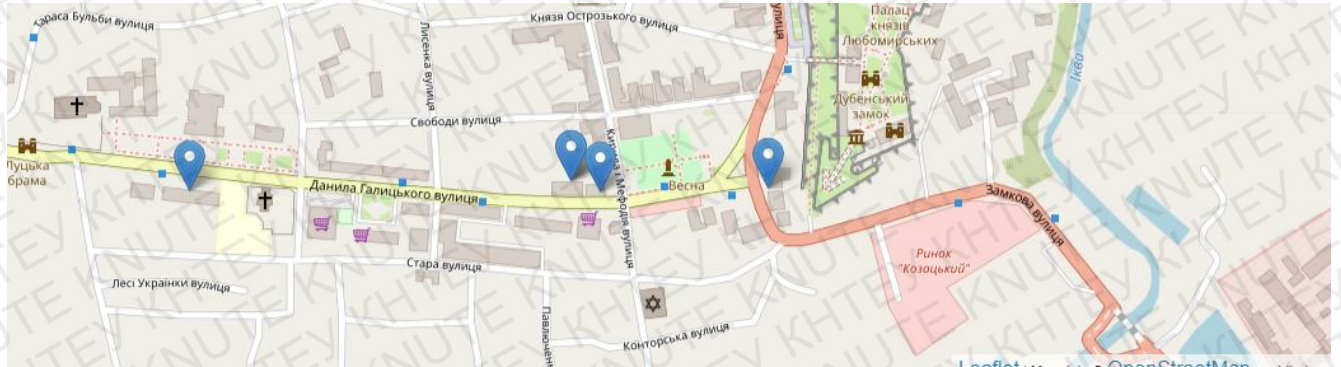
СЕРЕДНЯ МІСЯЧНА І РІЧНА ТЕМПЕРАТУРА ПОВІТРЯ (°C)

ЧИСЛО ДНІВ ІЗ РІЗНОЮ КІЛЬКІСТЮ ОПАДІВ

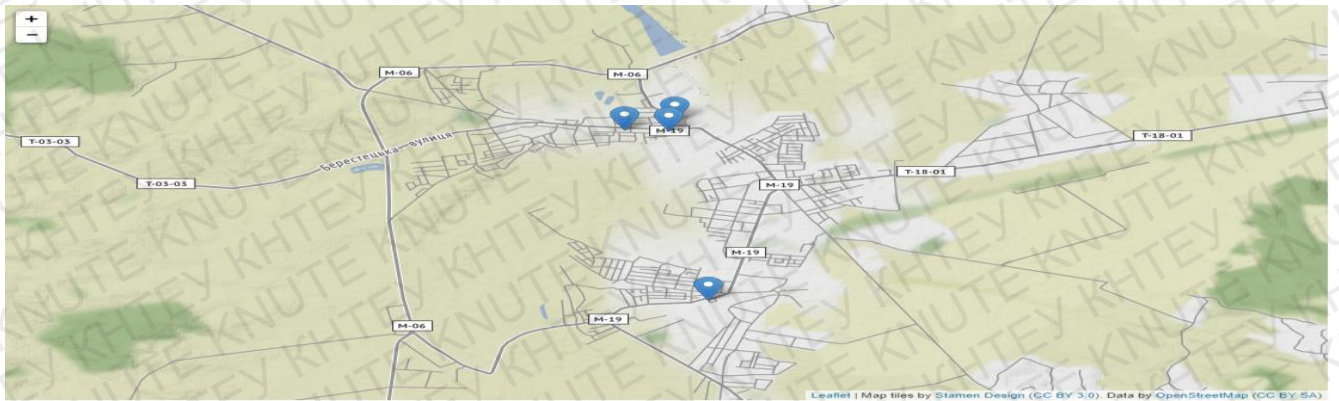
Основні інтернет провайдери м. Дубно

Назва провайдера	Адреса у м. Дубно
lifecell	вул. Данила Галицького, 4
Vodafone (MTC)	вул. Данила Галицького, 2
Інтертелеком Україна	вул. Замкова, 27/2
Київстар	вул. Данила Галицького, 4
Укртелеком	вул. Данила Галицького, 15

*Систематизовано автором

Готелі м. Дубно

Назва готелю	Локація у м. Дубно
Antique House Hotel	вул. Замкова, 17
Dubno	вул. Данила Галицького, 9
Вежа	вул. Залізнична, 51 А
Едем	вул. Стара, 2

*Систематизовано автором на підставі [21]

Додаток Н

Герб Дубенського району та бренд м. Дубно

Додаток О

Туристичний потік м. Дубно та Дубнівського району у 2017 р., осіб

Період	Кількість туристів
Січень	1907
Лютий	1130
Березень	3944
Квітень	6802
Травень	17684
Червень	10889
Липень	9005
Серпень	6436
Вересень	5424
Жовтень	8962
Листопад	3965
Грудень	1847
Всього 2017 рік	77995

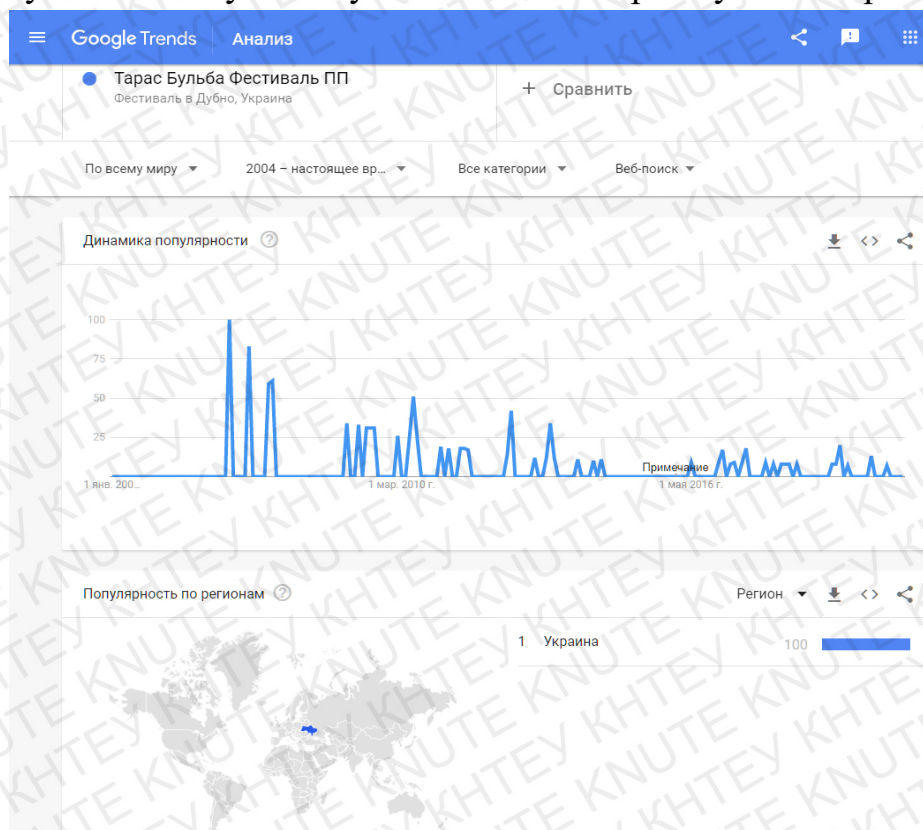
*Систематизовано автором

Туристичний потік м. Дубно та Дубнівського району у 2018 р., осіб

Період	Кількість туристів
Січень	1709
Лютий	1114
Березень	2640
Квітень	5939
Травень	12974
Червень	8446
Липень	6016
Серпень	8765
Вересень	6619
Жовтень	9033
Листопад	4703
Грудень	1147
Всього 2018 рік	69105

*Систематизовано автором

Результат запити по тегу «Фестиваль «Тарас Бульба» сервісом

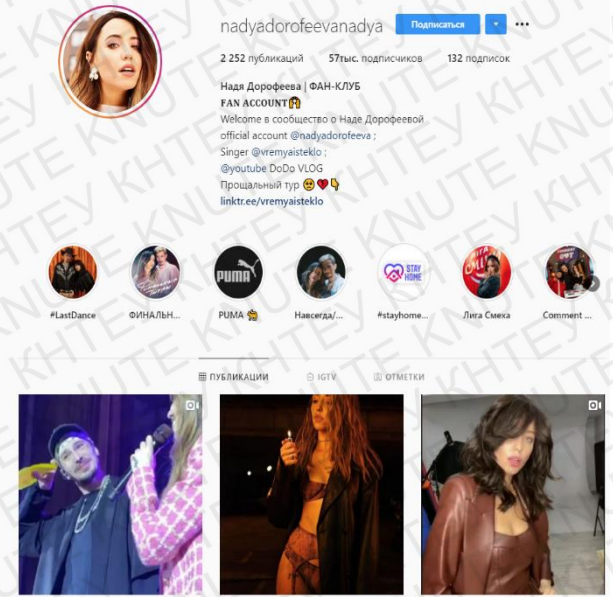
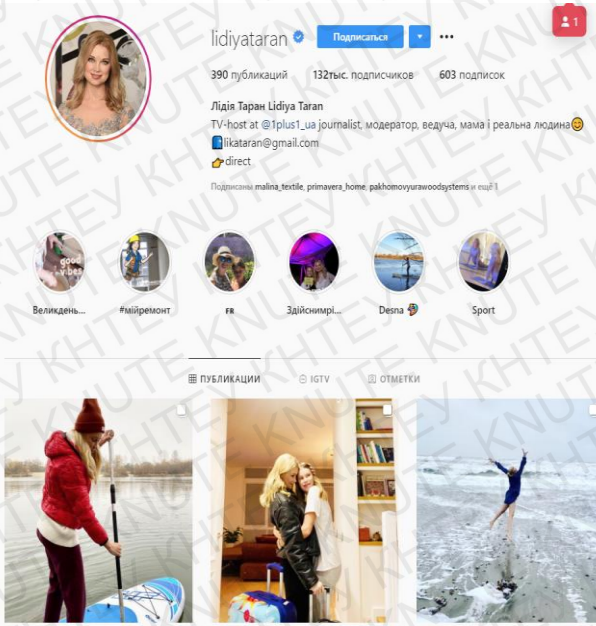

Результат запиту по тегу «Фестиваль «Тарас Бульба» сервісом

The screenshot shows the Google Ads Keyword Planner interface. The search term is 'Фестиваль Тарас Бульба'. The interface includes a sidebar with navigation options like 'Варіанти ключових слів', 'Згруповані ідеї', 'Огляд плану', 'Групи оголошень', and 'Ключові слова'. The main area displays a table of keyword suggestions with columns for 'Ключове слово (за релевантністю)', 'Сер. к-сть запитів на місяць', 'Конкуренція', 'Частка показів оголошення', 'Ставка для показу згорі сторінки (мін.)', 'Ставка для показу згорі сторінки (макс.)', and 'Статус облікового запису'. The table lists several variations of the search term, such as 'фестиваль та...', 'тарас бульба...', and 'тарас бульба...'. A 'РЕАКТИВУВАТИ' button is visible at the top right.

«Інфлюенсери» залучені до просування військово – патріотичного фестивалю туристичної дестинації «Дубно»

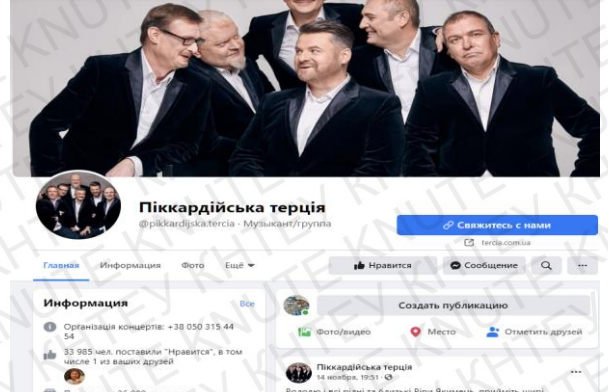
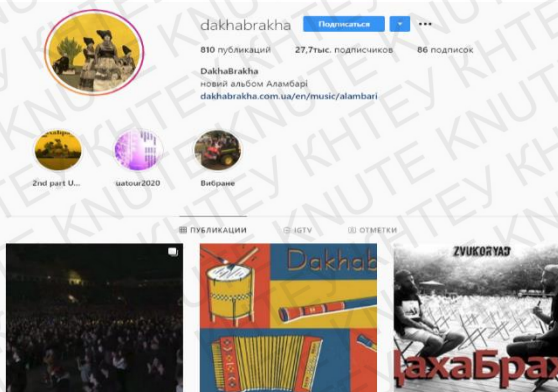
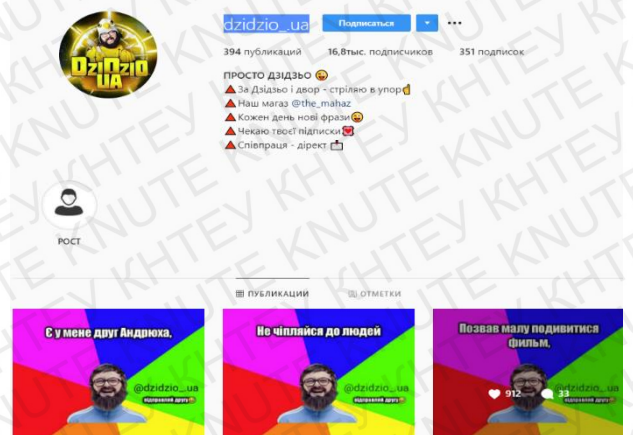
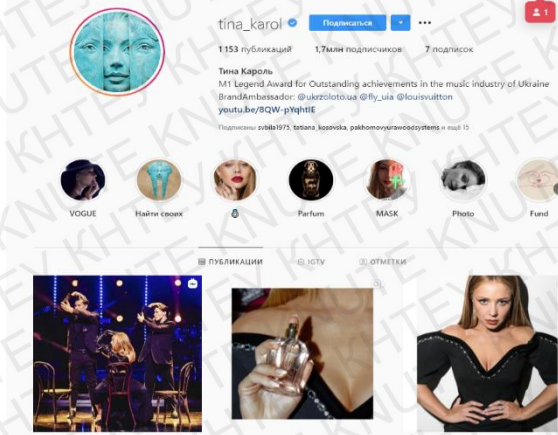
The screenshot displays two Instagram profiles. The first profile, 'allamazurofficial', is for Alla Mazur, a travel vlogger with 114 publications, 45,500 followers, and 102 posts. The second profile, 'lesia_nikituk', is for Lesia Nikituk, a travel influencer and model with 1,239 publications, 3.5 million followers, and 306 posts. Below the profiles is a grid of 12 images, including a sunset, a hand holding a 'Україна ПЛАСОВИТ' sign, a woman in a cockpit, a woman taking a selfie, two women in front of a 'GARAGE' sign, and a woman eating.

*Систематизовано автором

Додаток У

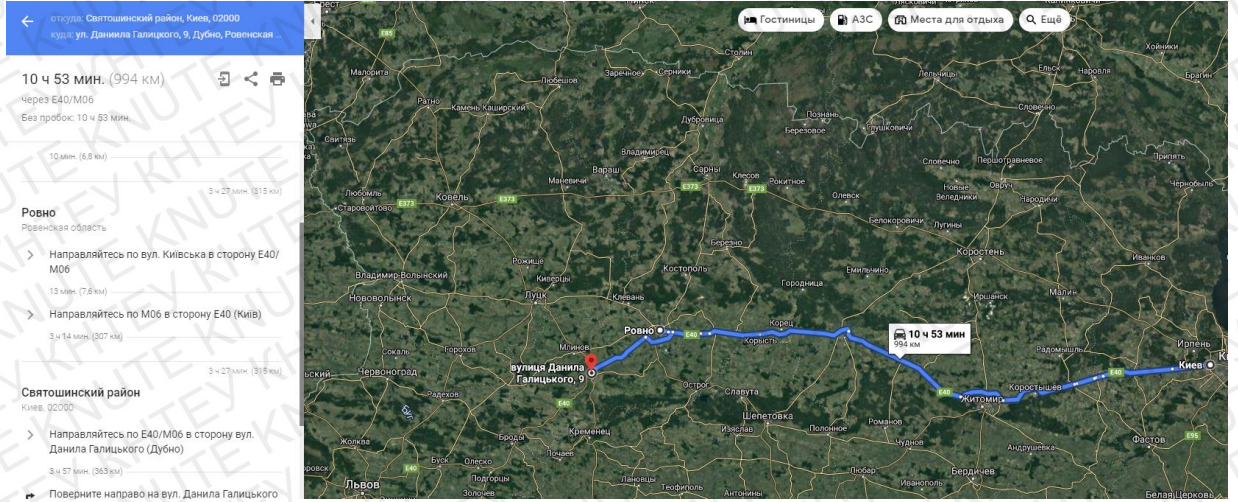
Відомі виконавці залучені до просування військово – патріотичного фестивалю туристичної дестинації «Дубно»

*Систематизовано автором

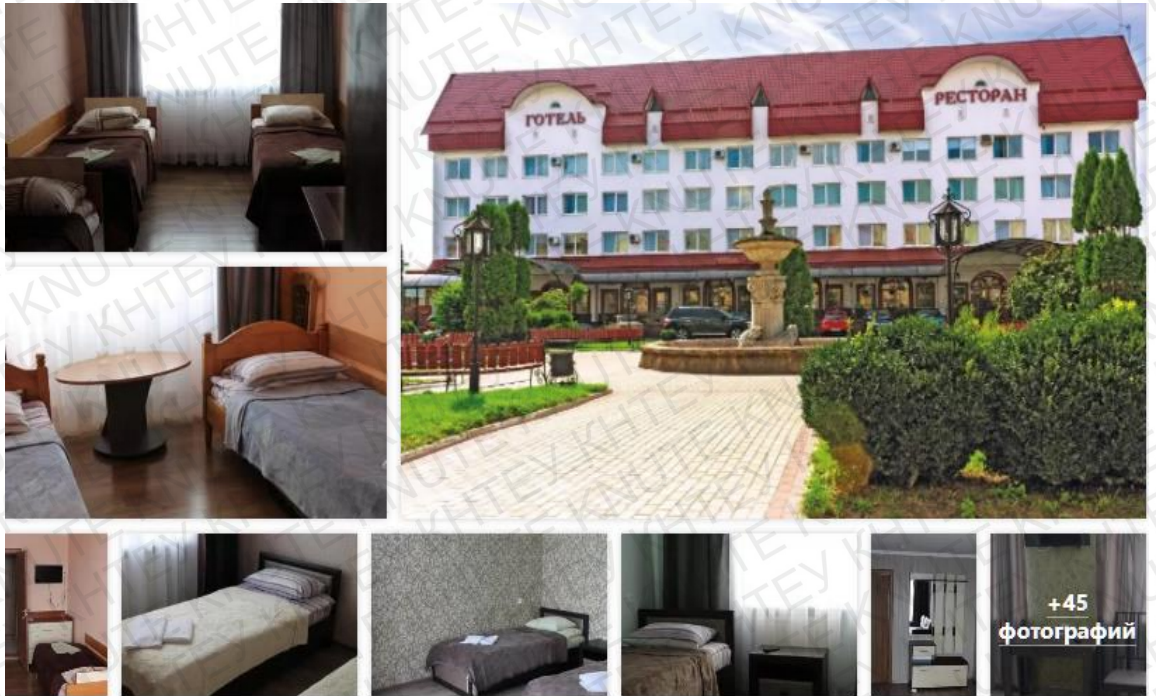
Додаток Ф

Маршрут фестивального туру «Загартовані волею»

Додаток Х

Місце розміщення готель «Дубно»

Аналіз залученості аудиторії популярних блогерів України

Ім'я	Інстаграм	Підписників	Залучення
Леся Нікітюк	lesia_nikituk	3386,1k	3,91%
Дмитро Монатік	monatik_official	2456,8k	1,45%
Марія Єфросиніна	mashaefrosinina	1405,9k	1,61%
Анна Трінчер	annatrincher_official	1218,6k	12,23%
Алла Костромічова	alla	1701,1k	5,47%
Єлизавета Василенко	elizabethvasilenko	952,7k	10,49%
Дарія Квіткова	kvittkova	863,6k	10,8%
Валерія Дідковська	lerony_17	659,1k	9,76%
Мішель Андраде	mishvirmish	536,2k	3,8%
Софія Плакидюк	moi_sofism	463,2k	3,04%
Іраклі Макацарія	maqatsa	456,3k	3,08%
Дар'я Майстренко	daria.mai	265,7k	3,81%
Валерія Бородіна	borodina	245,8k	5,78%
Альона Альона	alyona.alyona.official	215,2k	9,73%
Ксенія Мішина	misha.k.ua	192,0k	12,3%
Джері Хейл	thejerryheil	186,2k	8,03%
Андрій Федорів	andriyfedoriv	110,8k	3,63%
Анна Тіхомірова	tihoomirova	61,6k	8,7%
Анастасія Нестеренко	n.nstrnko	55,1k	19,48%